

Lupp 2021

Lokal uppföljning av ungdomspolitiken

Slutrapport för ungdomsenkäten LUPP 2021

Hur mår unga i Alvesta kommun? Vad är viktigt för dem? Och hur de ser på framtiden?

GLOBALA MÅLEN
för hållbar utveckling

Alvesta
kommun

Innehåll

LUPP 2021	2
Beslut som rör unga ska bygga på kunskap om unga.....	2
Syfte och mål med LUPP.....	2
Barnens bästa gäller! – i Alvesta kommun	2
Fullmäktiges beslut kring unga.....	2
Nationella mål kopplat till Barnkonventionen och Agenda 2030	3
LUPP i Alvesta kommun.....	5
Svarsfrekvens och bakgrundsvariabler.....	6
Du och din familj	8
Fritid	13
Skola	18
Politik och samhälle.....	24
Trygghet	30
Hälsa	35
Arbete.....	40
Framtid	43
Barnkonventionen.....	46
Coronapandemin.....	47

Beslut som rör unga ska bygga på kunskap om unga

Ungdomstiden är en viktig tid då många avgörande steg tas – från att vara barn till att ta del i samhället som vuxen. Det är då individer formas och förutsättningar för trygghet och aktivt deltagande i de demokratiska processerna, i arbetslivet och i samhället i stort skapas (Ung idag 2021, MUCF). I och med att Barnkonventionen blev lag i Sverige 2020 har barn och ungas rättigheter till goda levnadsvillkor stärkts och varje kommun ska skapa de bästa förutsättningarna för målgruppen. Artikel 12 i Barnkonventionen är en av de fyra grundprinciperna (artikel 2, 3, 6 och 12) och framhåller barn och ungas rätt att uttrycka sin mening och höras i frågor som rör dem. Till detta kan även regeringens mål för ungdomspolitiken kopplas där grunden är att alla ungdomar ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen.

En förutsättning för att arbeta utifrån ett ungdomsperspektiv i Alvesta kommun är att ha god kunskap om målgruppen, hur deras livsvillkor ser ut och vad de tycker om olika saker. Ungdomsenkäten LUPP (Lokal uppföljning av ungdomspolitiken) är ett verktyg för kommuner och regioner som tas fram av Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF). LUPP synliggör saker som påverkar ungas hela livsmiljö och enkäten blir ett verktyg för att utveckla ungdomspolitiken på lokal nivå genom att beröra ämnen som inflytande och demokrati, situationen i skolan, möjligheten till arbete, sin egen hälsa och trygghet, sin fritid, och hur de ser på sin egen framtid. De upplevelser som unga delger blir utgångspunkt för det fortsatta arbetet riktat mot målgruppen och förutsättningarna för delaktighet och inflytande främjas därmed.

Syfte och mål med LUPP

Barnens bästa gäller! – i Alvesta kommun

Beslutet att genomföra LUPP har tagits kommungemensamt inom ramen för *Barnens bästa gäller! – i Alvesta kommun*. Det förvaltningsövergripande arbetet består av representanter från kultur- och fritidsförvaltningen, utbildningsförvaltningen, förvaltningen för arbete och lärande, omsorgsförvaltningen samt kommunledningsförvaltningen tillsammans med polisen och kommunens vårdcentraler. Målet är att förbättra och utveckla levnadsvillkoren för barn och unga i kommunen. Alvesta kommun ingår också i den regionala satsningen för *Barnens Bästa Gäller! – i Kronoberg*.

LUPP-enkäten blir ett verktyg för *Barnens bästa gäller! – i Alvesta kommun* för att ta reda på hur ungas livsvillkor ser ut just nu samt vilka behov målgruppen har. Genom enkäten ges en bild av vad ungdomar i Alvesta kommun tycker och tänker kring frågor som rör berör dem. Fördjupade analyser kan också visa på olikheter och skillnader i upplevelser mellan åldrar, kön, etnicitet, sexuell läggning etcetera. Utifrån detta kunskapsmaterial skapas förutsättningar för att sätta mätbara mål samt att få indikationer på insatser som behöver göras för att förbättra livsvillkoren för målgruppen.

Fullmäktiges beslut kring unga

I budget för Alvesta kommun 2022 lyfts flera mål som är kopplade till unga och där LUPP-enkäten kommer att vara ett underlag för måluppfyllelsen. Övergripande inriktningar i Vision 2027 för Alvesta kommun som berör unga är:

Barn och ungas behov

Alla ska få en bra barndom och en trygg och utvecklande skolgång. Genom tidiga och samordnade insatser från olika samhällsaktörer, ska man arbeta förebyggande med att förhindra fysisk, psykisk och social ohälsa. Därmed ska fler barn och unga få bättre uppväxtvillkor.

Människors vardag

Att införliva barnperspektivet i den fysiska planeringen utgör en viktig faktor i byggandet av det hållbara samhället och ger förutsättningar för integration, tillit och tillhörighet.

Civilsamhället med engagerade föreningar ska ges förutsättningar att erbjuda en hälsofrämjande fritid som skapar inkludering och aktiv integration, särskilt bland barn och unga. Biblioteken är idag en naturlig mötesplats och ska fortsätta att utvecklas som en modern mötesplats för invånare och besökare.

Trygg välfärd

Alvesta ska vara en kommun där människor vill växa upp, arbeta och bli gamla. Då krävs en trygg välfärd så att människors upplevda trygghet ökar. Fritidsgårdarna är i en viktig mötesplats för unga i Alvesta. Arbetet är relationsskapande och bygger på att skapa tillit mellan unga och vuxna för större upplevd trygghet och välmående.

Nationella mål kopplat till Barnkonventionen och Agenda 2030

Alvesta kommuns arbete med LUPP blir ett verktyg för att arbeta mot de nationella ungdomspolitiska, jämställdhetspolitiska samt folkhälsopolitiska målen, vilka också svarar upp mot flera punkter i Barnkonventionen och Agenda 2030.

Ungdomspolitikens mål

Ungdomspolitiken är sektorsövergripande och omfattar alla de beslut och åtgärder som påverkar villkoren för ungdomar inom en rad olika områden som arbete, boende, utbildning, hälsa, fritid, kultur och inflytande. Ungdomspolitikens mål gäller för alla statliga beslut och insatser som berör ungdomar mellan 13 och 25 år och fastslår att:

Alla ungdomar ska ha goda levnadsvillkor med utgångspunkt i ungdomars rätt att komma i åtnjutande av de mänskliga rättigheterna. Individen ska ha tillgång till utbildning, arbete, bostad, hälsa, trygghet, kultur, fritid, sitt språk, möjlighet till delaktighet och inflytande samt ett liv fritt från diskriminering.

Alla ungdomar ska ha makt att forma sina liv genom att bli delaktiga och inkluderas utifrån sina olika förutsättningar, önskemål och behov. Alla ska ha samma möjligheter till utveckling och att kunna vara självständiga, göra självständiga val och kunna ta ansvar för sina handlingar oberoende av kön,

könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Alla ungdomar ska ha inflytande över samhällsutvecklingen. Det ska vara en uttalad målsättning att ungdomar ska finnas med i samhällsbygget och att ungdomar har en uttalad rätt till inflytande. Ungdomars kunskaper, erfarenheter och värderingar måste tas tillvara som en resurs och beaktas för att en hållbar samhällsutveckling ska uppnås.

Jämställdhetspolitikens mål

Jämställdhet handlar om att flickor och pojkar, kvinnor och män har samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter inom alla områden i livet. Det övergripande mål är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Därefter följer sex delmål som anger fokus och inriktning för jämställdhetspolitiken:

1. En jämn fördelning av makt och inflytande. Kvinnor och män ska ha samma rätt och möjlighet att vara aktiva medborgare och att forma villkoren för beslutsfattande
2. Ekonomisk jämställdhet. Kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor i fråga om betalt arbete som ger ekonomisk självständighet livet ut.
3. Jämställd utbildning. Kvinnor och män, flickor och pojkar, ska ha samma möjligheter och villkor när det gäller utbildning, studieval och personlig utveckling.
4. Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet. Kvinnor och män ska ta samma ansvar för hemarbetet och ha möjligheter att ge och få omsorg på lika villkor.
5. Jämställd hälsa. Kvinnor och män, flickor och pojkar, ska ha samma förutsättning för en god hälsa och erbjudas vård och omsorg på lika villkor.
6. Mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Kvinnor och män, flickor och pojkar, ska ha samma rätt och möjlighet till kroppslig integritet.

Delmålen tar sikte på centrala ojämställdhetsproblem i samhället som ofta hänger ihop och påverkar varandra. Till exempel finns ett ömsesidigt samband mellan målet om ekonomisk jämställdhet och en jämn fördelning av det obetalda hemarbetet. Likaså påverkar jämställd utbildning den ekonomiska jämställdheten.

Folkhälsopolitiska mål

Folkhälsan i Sverige är i ett internationellt perspektiv god, och för stora delar av befolkningen blir den bättre. Men det finns fortfarande skillnader både i hälsa och i förutsättningarna för en god och jämlik hälsa mellan olika grupper i befolkningen. 2018 fastslogs därför ett övergripande nationellt mål för folkhälsopolitiken med fokus på jämlik hälsa. Målet är att folkhälsopolitiken ska skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation. Genom att åstadkomma mer jämlika livsvillkor ökar möjligheterna för en jämlik hälsa. Det är flera faktorer som påverkar människors hälsotillstånd som var och hur vi bor, vilken miljö vi lever i, barndomen och uppväxttiden, vår utbildning och vårt arbete. Det folkhälsopolitiska arbetet för en god och jämlik hälsa är tvärsektorielt.

Till de nationella målen kan följande artiklar ur Barnkonventionen kopplas:

Artikel 2 Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras.

Artikel 3	Vid alla beslut som rör barn ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa.
Artikel 6	Barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling.
Artikel 12	Barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Hänsyn ska ta till barnets åsikter, utifrån barnets ålder och mognad.
Artikel 24	Barn har rätt till bästa möjliga hälsa, tillgång till hälso- och sjukvård samt till rehabilitering.
Artikel 31	Barn har rätt till lek, vila och fritid.

Till de nationella målen kan följande artiklar ur Agenda 2030 kopplas:

Artikel 3	God hälsa och välbefinnande – säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande för alla i alla åldrar.
Artikel 4	God utbildning för alla – säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla.
Artikel 5	Uppnå jämställdhet och alla kvinnors och flickors egenmakt.
Artikel 11	Hållbara städer och samhällen – göra städer och bosättningar inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara.

LUPP i Alvesta kommun

MUCF bjuder varje år alla Sveriges kommuner och regionförbund att genomföra LUPP. Fler än hälften av landets kommuner har någon gång genomfört enkäten och under 2021 genomfördes den i 49 kommuner och regioner, varav Alvesta kommun är en av dem. Enkäten genomfördes v. 41–43 2021 med start under Alvesta kommuns demokrativecka. Detta blev ett symbolvärde för hur viktigt det är att tillvarata ungas engagemang och delaktighet ur ett demokratiskt perspektiv.

Enkäten består av cirka 80 självskattningsfrågor där de svarande själva ska bedöma hur de känner eller vad de tycker inom områdena *Du och din familj*, *Fritid*, *Skola*, *Politik och samhälle*, *Trygghet*, *Hälsa*, *Arbete och Framtid*. 2021 har LUPP även kompletterats med nya frågor som rör Barnkonventionen och Corona-pandemin. Enkäten finns tillgänglig på språken svenska, engelska, arabiska, somaliska och dari.

Utöver de ordinarie frågorna kan enkäten kompletteras med lokala frågor. Alvesta kommun har valt att ha med tre lokala frågor:

1. Hur skulle du vilja få information om vad som händer i Alvesta kommun?
2. Vad skulle få dig att känna dig tryggare på en mötesplats till exempel fritidsgård, bibliotek, sim- och sporthall mm?
3. Hur skulle du beskriva Alvesta kommun som plats med tre ord?

LUPP finns anpassad för olika åldersgrupper. Alvesta kommun har genomfört enkäten i grundskolans åk 7–9 (13–16 år) på de tre högstadieskolorna Hagaskolan, Mohedaskolan och Vislandaskolan. LUPP har även genomförts på gymnasiet åk 1–3 (16–19 år). Då Alvesta gymnasium är en liten skola sett till elevantal har Alvesta kommun, för att få ett större underlag av enkätsvar, inlett ett samarbete med Växjö kommun.

Växjö kommun genomför LUPP i två årskurser, åk 8 och åk 2 på gymnasiet. Samarbetet möjliggör att Alvesta kommun kan ta del av enkätsvaren för de elever som går åk 2 på gymnasiet i Växjö kommun – men bor i Alvesta kommun.

För båda åldersgrupperna har enkätsvaren analyserats med en jämförelse utifrån kön samt med de sammanlagda svaren från alla kommuner som genomfört enkäten 2021 (nedan kallat nationella siffror eller rikssnittet). För högstadiet har analysen även kunnat breddas och genomföras utifrån fler parametrar som skola och årskurs.

Analysgruppen för LUPP har bestått av representanter från de förvaltningar som ingår i *Barnens bästa gäller! – i Alvesta kommun*. Analysgruppens arbete har sammanställts i denna rapport, som syftar till att ge en övergripande bild av hur unga i Alvesta har det, vad som är viktigt för dem och hur de ser på framtiden. Då det är första gången i närtid som LUPP har genomförts i Alvesta kommun finns inget jämförande underlag bakåt i tiden. Rapporten ger därför endast en bild av nuläget bland unga i kommunen.

Resultatet i rapporten kommer att bli ett viktigt underlag i kommunens arbete med ungdomsfrågor både på politiker- och tjänstepersonnivå, inte minst inom ramen för det förvaltningsövergripande perspektivet inom *Barnens bästa gäller! – i Alvesta kommun* men också inom respektive förvaltning. En viktig del av arbetet med LUPP är också en tydlig återkoppling till ungdomarna. Återkopplingen kommer att ske bland annat genom ungdomsrådet och till ungdomarna ute på skolorna. Dessutom kommer unga kommunutvecklare arbeta vidare med vissa frågeställningar.

Svarsfrekvens och bakgrundsvariabler

Antal svar

Hagaskolan	325 svar
Mohedaskolan	120 svar
Vislandaskolan	153 svar
Alvesta gymnasium + unga från Alvesta som går i gy åk 2 i Växjö	167 svar

Könstillhörighet

	Högstadiet	Gymnasiet
Tjej	51 %	50 %
Kille	47 %	47 %
Annan könstillhörighet	2 %	3 %

Då det är så få, sett till antal individer, på gymnasiet som har angett annan tillhörighet är det svårt att göra analyser för denna grupp. Därför används endast uppdelningen tjej/kille i analyserna för gymnasiet.

Svarsfrekvens per födelseland

	Högstadiet	Gymnasiet
Sverige	78 %	70 %
Norden	0 %	0 %
Europa	5 %	8 %
Utanför Europa	17 %	21 %

Sexuell läggning

	Högstadiet	Gymnasiet
Heterosexuell	82 %	76 %
Bisexuell	3 %	4 %
Homosexuell	2 %	1 %
Osäker på min sexuella läggning/vet inte	3 %	2 %
Annat	2 %	4 %
Vill inte definiera	8 %	13 %

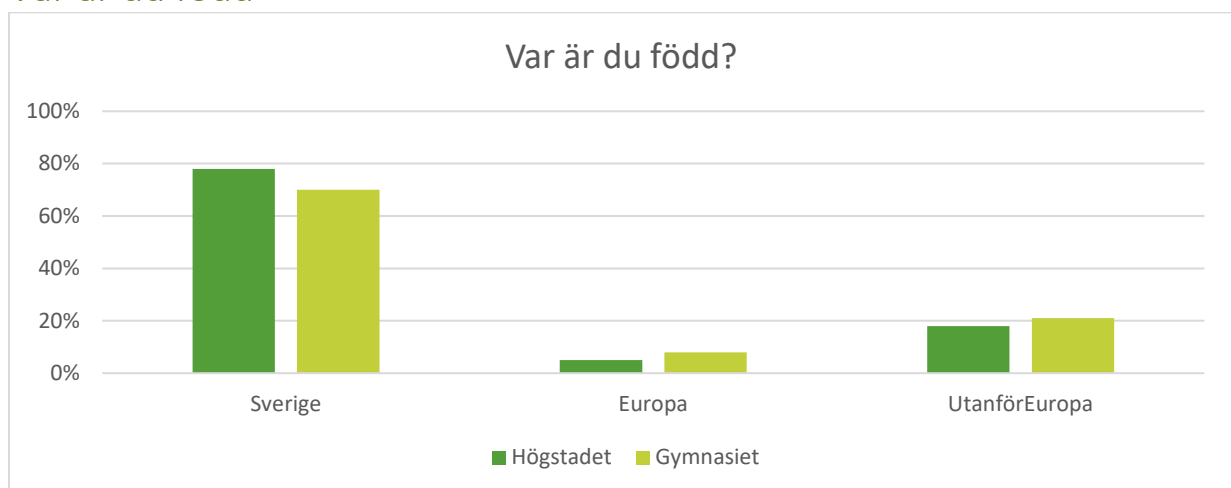
Du och din familj

Barnkonventionen framhåller barns rätt till liv, överlevnad och utveckling. Trygga uppväxtförhållanden är en grund för att barn och unga ska utvecklas som människor och nå sin fulla potential. Den allra viktigaste relationen för barn och unga är den till sina föräldrar. Trygga hemförhållanden är en förutsättning för att kunna utvecklas och må bra. Det är de vuxna som ansvarar för att skapa förutsättningar för goda uppväxtvillkor (Rädda barnen). Ojämlika uppväxtvillkor påverkar dock barn och ungas förutsättningarna för utveckling (Bris).

Avsnittet *Du och din familj* ger en bakgrund till de som har deltagit i enkäten med frågor som var man är född, ekonomiska förutsättningar samt hur tillfreds man är med sin tillvaro utifrån olika aspekter. Resultatet visar att ungdomar på högstadiet och på gymnasiet i stort är nöjda med sina liv. Det blir dock tydligt att exempelvis socioekonomiska faktorer påverkar hur unga upplever sin tillvaro. Familjens ekonomiska förutsättningar gör att flera tvingas avstå från att köpa saker eller att delta på aktiviteter och skapar även en oro för familjens situation. Enkäten visar också att individer med annan könstillhörighet i större utsträckning känner missnöjdhet på flera områden jämfört med tjejer och killar.

Var är du född

I Alvesta kommun är 78 % av högstadieeleverna födda i Sverige. Den näst största gruppen (17 %) är födda utanför Europa. Fördelningen i Alvesta kommun skiljer sig något från det nationella där 86 % på högstadiet har angett att de är födda i Sverige och 10 % har angett att de är födda utanför Europa. Över hälften av eleverna på högstadiet, som inte är födda i Sverige (59 %) har bott i landet i 4–9 år och 12 % har bott i landet 0–3 år. Fördelningen mellan var man är född skiljer sig åt mellan skolorna. På Hagaskolan har 69 % angett att de är födda i Sverige, på Mohedaskolan 85 % och på Vislandaskolan 90 %.

Sett utifrån kön är 80 % av tjejerna och 76 % av killarna på högstadiet födda i Sverige. Av dem som är födda utanför Europa är 14 % tjejer och 21 % killar. Fler tjejer än killar har bott i Sverige 10 år eller längre medan fler killar än tjejer har bott i Sverige 4–9 år.

Av de elever som går på gymnasiet är 70 % födda i Sverige. Därefter är flest födda utanför Europa (21 %). Motsvarande nationella siffror för gymnasiet är 86 % respektive 10 %. En jämförelse mellan könen visar att fler tjejer (76 %) än killar (65 %) är födda i Sverige. Det är en något högre andel killar än tjejer som är födda utanför Europa. Fördelningen mellan hur länge man har bott i Sverige är jämn på gymnasiet.

Nationellt sett har 14 % av gymnasieeleverna bott i Sverige 0–3 år vilket är betydligt lägre än i Alvesta kommun där motsvarande siffra är 32 %.

Var är dina föräldrar födda

Bland högstadieelever har 64 % svarat att deras föräldrar är födda i Sverige. En jämförelse mellan skolorna visar på betydande skillnader i hur många som har föräldrar födda i Sverige – Hagaskolan 49 %, Mohedaskolan 79 % och Vislandaskolan 84 %. Av de föräldrar som inte är födda i Sverige är största andelen (23 %) födda utanför Europa.

Siffrorna för högstadiet för Alvesta kommun skiljer sig från de nationella där 75 % av de svarande har angett att deras föräldrar är födda i Sverige och 16 % av de föräldrar som inte är födda i Sverige, är födda utanför Europa.

På gymnasiet har 62 % svarat att deras föräldrar är födda i Sverige. Jämfört med nationella siffror (77 %) så är det färre gymnasieungdomarna i Alvesta kommun vars föräldrar är födda i Sverige. Precis som för högstadiet är de flesta föräldrar som inte är födda i Sverige, födda utanför Europa (24 %). Fördelningen mellan könen visar att 54 % av tjejerna och 46 % av killarna har föräldrar som är födda i Sverige.

Vad gör dina föräldrar huvudsakligen

Merparten av högstadieeleverna (81 %) har en eller två föräldrar som förvärvsarbetar. En jämförelse utifrån födelseland för högstadiet visar på skillnader då 88 % av dem som är födda i Sverige har en eller två föräldrar som förvärvsarbetar medan motsvarande siffra för dem som är födda i ett annat land är 55 %.

På gymnasiet har 79 % av eleverna angett att föräldrarnas främsta sysselsättning är förvärvsarbete. Motsvarande nationella siffra är 87 %. I Alvesta kommun är det alltså en färre andel gymnasieungdomar som har förvärvsarbetande föräldrar jämfört med hur det ser ut nationellt.

I vilken grad är du orolig för dina föräldrars ekonomi?

	Högstadiet	Gymnasiet
Inte alls orolig	67 %	57 %
Inte särskilt orolig	27 %	32 %
Ganska orolig	4 %	9 %
Mycket orolig	2 %	2 %

Av högstadieeleverna har 94 % svarat att de är inte alls eller inte särskilt orolig för sina föräldrars ekonomi. Sett utifrån kön har 95 % bland både tjejer och killar svarat att de inte är oroliga medan motsvarande siffra för dem med annan könstillhörighet är 79 %. Det råder ingen större skillnad varken mellan högstadieskolorna och mellan årskurserna. Däremot har föräldrarnas sysselsättning inverkan på i vilken utsträckning det finns en oro för föräldrarnas ekonomi. Av dem som inte har någon förvärvsarbetande förälder har 25 % svarat att de är ganska eller mycket oroliga. Motsvarande siffror för de med en eller två förvärvsarbetande föräldrar är 13 % respektive 3 %.

Även för dem på gymnasiet har merparten (92 %) svarat att de är inte alls eller inte särskilt oroliga för föräldrarnas ekonomi. Det är inte heller någon nämnvärd skillnad mellan könen och inte heller jämfört med nationella siffror.

Under de senaste sex månaderna, har det hänt att du inte kunnat göra något eller inte kunnat köpa något som många andra i din ålder gör eller köper för att din familj inte har haft råd?

	Högstadiet	Gymnasiet
Ja, flera gånger	5 %	7 %
Ja, en gång	9 %	9 %
Nej	86 %	84 %

Av eleverna på högstadiet har 14 % svarat att de har fått avstå från att köpa eller göra något en eller flera gånger de senaste sex månaderna på grund av föräldrarnas ekonomi. Det är inga stora skillnader mellan killar och tjejer. Drygt 85 % av båda kategorierna har angett att de inte har behövt avstå något de senaste sex månaderna. Bland dem som angett annan konststillhörighet är siffran dock lägre på 71 %.

Om föräldrarna förvärvsarbetar eller inte har betydelse för i vilken utsträckning unga har möjlighet att göra eller köpa något. Av de elever på högstadiet som inte har någon förvärvsarbetande förälder anger 36 % att det har hänt en eller flera gånger de senaste sex månaderna. För dem med en förvärvsarbetande förälder är motsvarande siffra 22 % och för dem med två förvärvsarbetande föräldrar 10 %.

Bland gymnasieungdomar har 14 % angett att de har fått avstå från att köpa eller göra något de senaste sex månaderna. Det är större skillnad mellan könen på gymnasiet där 13 % av tjejerna och 21 % av killarna har svarat att de har fått avstå från att köpa eller göra något de senaste sex månaderna. Dessa siffror skiljer sig även från de nationella där en högre andel tjejer (19 %) jämfört med killar (14 %) har fått avstå från att köpa eller göra något.

Siffrorna för Alvesta kommun stämmer väl med de nationella siffrorna i denna fråga både beträffande högstadiet och gymnasiet.

Har du någon sjukdom eller någon nedsatt funktion, som inte är tillfällig, och som innebär att du har svårigheter att delta i olika aktiviteter, t.ex. i skolan, med vänner eller på din fritid?

	Högstadiet	Gymnasiet
Ja	10 %	10 %
Nej	83 %	83 %
Vill inte svara	7 %	7 %

Merparten av högstadieeleverna har angett att de inte har någon sjukdom eller nedsatt funktion som innebär svårigheter att delta i olika aktiviteter. Av dem som har svarat ja är 8 % tjejer, 10 % killar och 29 % individer med annan konststillhörighet.

Även bland elever på gymnasiet har en femtedel svarat ja på frågan. Resultatet sett utifrån kön skiljer sig från högstadiet då 13 % av tjejerna och 6 % av killarna på gymnasiet har svarat att de har en sjukdom eller nedsatt funktion.

Fördelningen av svaren i Alvesta kommun stämmer i stort överens med de nationella siffrorna både för högstadiet och gymnasiet. En skillnad är dock att nationellt sett har fler killar på gymnasiet (11 %) svarat ja på frågan jämfört med Alvesta kommun (6 %).

Hur nöjd eller missnöjd är du med ditt liv när det handlar om följande:

Kompisar

	Högstadiet	Gymnasiet
Mycket missnöjd	3 %	5 %
Ganska missnöjd	5 %	8 %
Ganska nöjd	30 %	36 %
Mycket nöjd	62 %	51 %

Över 90 % på högstadiet har svarat att de är ganska nöjda eller mycket nöjda med kompisituationen. Det samma gäller sett utifrån tjejer och killar. Däremot är siffran för dem med annan könstillhörighet lägre, 79 %. Andelen som svarat att det är nöjda eller mycket nöjda med kompisar skiljer sig åt mellan skolorna – Hagaskolan 84 %, Mohedaskolan 65 % och Vislandaskolan 80 %.

På gymnasiet har 87 % svarat att de är ganska eller mycket nöjda med sina kompisar. I denna fråga ligger åldersgruppen i Alvesta kommun något under det nationella där 93 % har angett att de är ganska eller mycket nöjda med kompisarna. Även när det gäller utifrån kön ligger Alvesta kommun lite under då 89 % av tjejerna och 84 % av killarna har svarat att de är ganska eller mycket nöjda med kompisarna jämfört med de nationella siffrorna – tjejer 92 % och killar 95 %.

Familjen

	Högstadiet	Gymnasiet
Mycket missnöjd	2 %	3 %
Ganska missnöjd	2 %	4 %
Ganska nöjd	17 %	24 %
Mycket nöjd	79 %	69 %

Över 90 % av högstadieeleverna har svarat att de är ganska eller mycket nöjda med familjen. Det är ingen skillnad mellan könen sett till tjej och kille. Däremot är det färre (74 %) med annan könstillhörighet som har svarat att de är ganska eller mycket nöjda med familjen.

Även på gymnasiet har över 90 % angett att de är nöjda eller mycket nöjda med sin familj.

Dina pengar

	Högstadiet	Gymnasiet
Mycket missnöjd	5 %	9 %
Ganska missnöjd	9 %	12 %
Ganska nöjd	36 %	47 %
Mycket nöjd	50 %	32 %

På högstadiet har 87 % svarat att de är ganska nöjda eller mycket nöjda när det kommer till sin ekonomi. En jämförelse mellan skolorna visar att 90 % på Hagaskolan, 81 % på Mohedaskolan och 83 % på Vislandaskolan har svarat att de är ganska eller mycket nöjda med sina pengar. Det är ingen nämnvärd skillnad varken sett utifrån kön eller årskurs.

I vilken utsträckning elever på högstadiet har förvärvsarbetande föräldrar påverkar resultatet. Av de elever som inte har någon förvärvsarbetande förälder har 26 % svarat att de är missnöjda eller mycket missnöjda när det gäller sina pengar. För elever med en förvärvsarbetande förälder har 13 % angett att de är missnöjda eller mycket missnöjda medan motsvarande siffra för dem med två förvärvsarbetande föräldrar är 11 %.

På gymnasiet har 85 % svarat att de är ganska nöjda eller mycket nöjda med sin ekonomi. Det är ingen nämnvärd skillnad sett utifrån kön. Jämfört nationellt är gymnasieeleverna i Alvesta kommun mer nöjda då den nationella siffran är 79 %.

Livet som helhet

	Högstadiet	Gymnasiet
Mycket missnöjd	5 %	7 %
Ganska missnöjd	12 %	16 %
Ganska nöjd	36 %	43 %
Mycket nöjd	47 %	34 %

På högstadiet har 83 % svarat att de är ganska eller mycket nöjda med livet som helhet. Sett till kön så är killar mer nöjda än tjejer, 89 % respektive 80 %. En jämförelse mellan skolorna visar ganska stor skillnad. På Hagaskolan har 86 % av eleverna svarat att de är ganska eller mycket nöjda med livet som helhet, på Mohedaskolan är motsvarande siffra 71 % och på Vislandaskolan 82 %.

Gymnasieelever i Alvesta kommun är lite mindre nöjda (77 %) med livet som helhet jämfört med högstadiet. Det samma gäller även när man jämför nationellt där 83 % har angett att de är nöjda med livet som helhet. Fler tjejer (81 %) är ganska eller mycket nöjda jämfört med killar (74 %).

Fritid

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor betonar fritidens roll för ungas personliga och sociala utveckling. Den stärker självkänslan hos unga och ger betydelsefulla relationer till vuxna utanför den egna familjen. Fritiden kan också vara en viktig arena där unga kan känna inflytande över sitt eget liv, skapa en vilja att delta i det demokratiska samhället och samtidigt bidra till en god folkhälsa (Ungas fritid, MUCF).

Avsnittet *Fritid* tar upp frågor kring barn och ungas tid utanför skolarbetet eller arbetet. Några frågeställningar är hur unga ser på sin fritid, vilka fritidsaktiviteter de ägnar sig åt samt var de träffar sina kompisar på fritiden. Kunskap om detta är viktigt för att Alvesta kommun ska kunna utveckla fritidsverksamheter för barn och unga. I Alvesta kommun är unga överlag nöjda med fritidsutbudet, men det finns vissa skillnader när det gäller deltagande i fritidsaktiviteter. Ett exempel på detta är att killar är något mer nöjda med sin fritid än vad tjejer är. Generellt är unga i högstadietåldern både mer nöjda med utbudet och mer aktiva än de i gymnasieåldern. På frågan om man är medlem i en förening ser Alvesta kommun ut att följa trenden som exempelvis MUCF:s nationella ungdomsenkät, Ung idag 2021, visat på. Trenden sedan ett antal år tillbaka visar på att andelen föreningsaktiva sjunker med stigande ålder under ungdomsåren. I Alvesta kommun är det klart vanligare för elever i åk 7–9 att besöka fritidsgården jämfört med nationella siffror.

Hur mycket eller lite tycker du att det finns att göra på fritiden?

	Högstadiet	Gymnasiet
Väldigt mycket	32 %	20 %
Ganska mycket	47 %	48 %
Ganska lite	17 %	26 %
Väldigt lite	4 %	6 %

På frågan om hur mycket eller lite man tycker det finns att göra på fritiden anger 79 % i åk 7–9 att det finns väldigt eller ganska mycket att göra. Motsvarande siffra för gymnasiet är 68 %. I jämförelse med riksnittet så är nöjdheten något högre i Alvesta kommun, då de nationella siffrorna för väldigt eller ganska mycket att göra på fritiden är 74 % för åk 7–9 och 64 % för gymnasiet. I båda åldersgrupperna är killarna något mer nöjda än tjejerna i Alvesta kommun. I en jämförelse mellan högstadieskolorna är de som anger väldigt eller ganska mycket att göra enligt följande; Hagaskolan 80 %, Mohedaskolan 73 % och Vislandaskolan 75 %. Generellt kan en tendens urskiljas att nöjdheten med fritidsutbudet minskar med åldern, både mellan åk 7–9 samt mellan högstadiet och gymnasiet.

Vad är det för fritidsaktiviteter du saknar?

Frågan kring vilka fritidsaktiviteter man saknar är en fritextfråga där svaren spretar väldigt mycket. Några av de vanligaste svaren som angetts är "vet inte", "mycket" eller "allt möjligt" vilket kan tyda på att man inte riktigt vet vad det är man saknar, men att ett större utbud önskas. Av de återkommande svar där något specifikt angivits handlar det om att man efterfrågar att kunna hålla på med en särskild fritidsaktivitet, där specifika idrotter är det som saknas mest. En del av förslagen finns på vissa platser i

kommunen medan andra inte finns representerade inom Alvesta kommun. Något som tas upp i en del svar är också svårigheten att ta sig till aktiviteterna om man bor en bit utanför orterna.

Hur stämmer dessa påståenden in på dig?

- *Det finns saker att göra men min familj säger nej*

	Högstadiet	Gymnasiet
Stämmer inte alls	77 %	88 %
Stämmer delvis	18 %	10 %
Stämmer helt	5 %	2 %

En övervägande del av eleverna i båda åldersgrupperna svarar att påståendet inte stämmer alls. Andelen elever som angett stämmer delvis/helt är större på högstadiet än på gymnasiet. Det är ingen större skillnad i en jämförelse mellan tjejer och killar, mellan högstadieskolorna eller mellan årskurserna 7–9. Alvesta kommun ligger i paritet med rikssnittet i denna fråga. Noteras skall att frågan inte visar på orsaken till varför familjen säger nej.

- *Det finns saker att göra men det kostar för mycket*

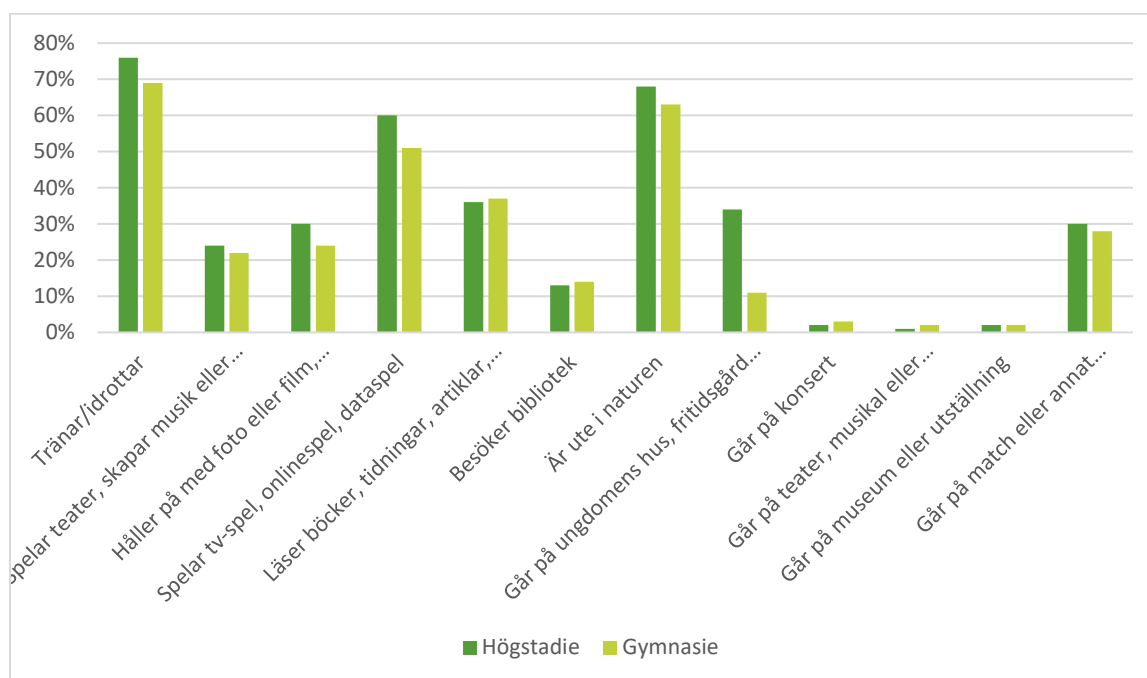
	Högstadiet	Gymnasiet
Stämmer inte alls	69 %	56 %
Stämmer delvis	25 %	32 %
Stämmer helt	6 %	12 %

Den ekonomiska faktorn kring möjligheten att delta vid fritidsaktiviteter visar sig vara större på gymnasiet jämfört med högstadiet. Det överensstämmer med nationella siffror som visar på samma tendens. I en jämförelse mellan tjejer och killar visar det att killar i högre utsträckning tycker det finns saker att göra men att det kostar för mycket. Detta gäller både för högstadiet och gymnasiet.

Vid jämförelse med den nationella ungdomsenkäten (Ung idag 2020, MUCF) ses liknande tendenser. Fyra av tio unga har avstått från att delta i fritidsaktiviteter under det senaste året på grund av att aktiviteten kostat för mycket. I studien betonas också att olika typer av fritidsaktiviteter för med sig olika stora kostnader. Kostnaderna för samma typ av fritidsaktivitet varierar även över landet.

Hur ofta gör du följande saker på din fritid?

"En gång i veckan" eller "Flera gånger i veckan" (%)

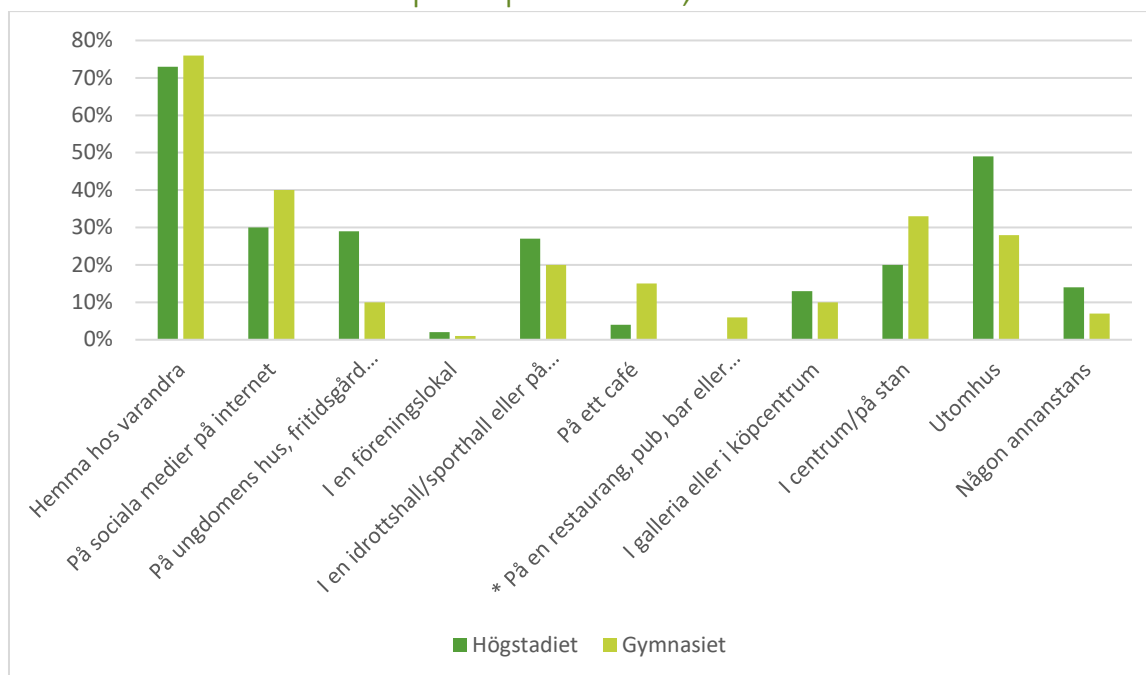

När det gäller ungas fysiska aktivitet på fritiden anger 76 % på högstadiet att de idrottar/tränar minst en gång per vecka. Motsvarande siffra på gymnasiet är 69 %. Alvesta kommun ligger något under nationella siffror som är 78 % för 13–16 år och 73 % för 16–19 år. I en jämförelse mellan högstadieskolorna är de som anger att de tränar minst en gång per vecka enligt följande; Hagaskolan 81 %, Mohedaskolan 64 % och Vislandaskolan 71 %.

Det är 60 % på högstadiet och 51 % på gymnasiet anger att de spelar tv-spel, onlinespel eller dataspel en gång i veckan eller flera gånger i veckan. Alvesta kommun ligger här något under nationella siffror i båda åldersgrupperna. Både på högstadiet och på gymnasiet finns en stor skillnad mellan tjejer och killars spelvanor. I åk 7–9 anger 34 % av tjejerna och 88 % av killarna att de spelar minst en gång i veckan. Motsvarande siffror på gymnasiet är 32 % bland tjejer och 72 % bland killar.

På frågan om hur ofta unga går på ungdomens hus, fritidsgård eller liknande anger 34 % i åk 7–9 att de går minst en gång per vecka. Detta ligger klart över riksnittet på 16 %. Killar går till fritidsgården i större utsträckning än tjejer, 39 % för killar och 29 % för tjejer på högstadiet. 50 % av ungdomar som ej är födda i Sverige går till fritidsgården minst en gång i veckan, där motsvarande siffra för de födda i Sverige är 30 %. Vi kan också se att i en jämförelse mellan högstadieskolorna är de som anger att de går till fritidsgården minst en gång per vecka enligt följande; Hagaskolan 29 %, Mohedaskolan 42 % och Vislandaskolan 39 %. Bland eleverna på gymnasiet anger 11 % att de går på ungdomens hus eller fritidsgård minst en gång per vecka. Här finns ingen skillnad mellan killar och tjejer, men Alvesta kommun ligger likt högstadiet klart över riksnittet på 5 % för de i åldern 16–19 år.

När du träffar dina kompisar på fritiden, var brukar ni då vara?

*Detta var ett svarsalternativ endast för eleverna på gymnasiet.

Den vanligaste platsen att träffa sina kompisar på fritiden är hemma hos varandra. Detta är vanligare bland tjejer än bland killar och det gäller både för högstadiet och gymnasiet. Alvesta kommun ligger här något under nationella siffror i båda åldersgrupperna. Det finns en tydlig distinktion i denna fråga mellan ungdomar födda i Sverige respektive utomlands. 79 % av ungdomarna på högstadiet som är födda i Sverige träffar sina kompisar hemma medan motsvarande siffra för de födda utanför Sverige är 55 %.

Att träffa sina kompisar utomhus är klart vanligare bland de som går i högstadiet (49 %) jämfört med de som går gymnasiet (28 %). I åk 7–9 är det något vanligare för killar att träffa sina kompisar utomhus och på gymnasiet är det klart vanligare för killar (38 %) än tjejer (17 %) att umgås med sina vänner utomhus. I en jämförelse med nationella siffror ligger Alvesta kommun helt jämnt när det gäller högstadiet men klart över för gymnasiet. Unga i åldern 16–19 år träffar alltså sina kompisar utomhus i klart större grad än i andra kommuner – 28 % för Alvesta jämfört med 8 % nationellt.

Är du medlem i någon förening?

Till exempel religiös förening eller församling, kultur- eller idrottsförening, politiskt ungdomsförbund, friluftsförbund, data- eller spelförening m.m.

	Högstadiet	Gymnasiet
Nej	44 %	54 %
Ja, jag är medlem i en förening	56 %	46 %

Att vara medlem i en förening är vanligare bland elever på högstadiet än på gymnasiet. Jämfört med riksnittet syns samma mönster även där då Alvesta kommun ligger i nivå med riksnittet i båda åldersgrupperna. Mönstret att andelen unga som är föreningsaktiva sjunker med åldern återses även i

den nationella ungdomsenkäten (Ung idag 2021, MUCF) där unga i åldern 16–19 år i större utsträckning är föreningsmedlemmar jämfört med de i åldern 20–25 år.

Bland eleverna på högstadiet syns ingen skillnad på tjejer och killars föreningsengagemang, men på gymnasiet är det en större andel pojkar som är föreningsaktiva. Vid en jämförelse mellan grundskolorna skiljer det sig åt lite i andelen som är medlem i en förening; Hagaskolan 60 %, Mohedaskolan 49 % och Vislandaskolan 54 %.

Elevers trygghet, trivsel och skolmiljö

Barn och unga befinner sig i förskolan och skolan under en lång tid av sin uppväxt, och påverkas i sin utveckling av det som sker där (Hälsa för lärande - lärande för hälsa, Skolverket, 2019). En positiv skolupplevelse utgör en resurs för hälsa, välbefinnande och goda levnadsvanor. Omvänt utgör en negativ skolupplevelse en riskfaktor för ohälsosamma levnadsvanor och såväl fysisk som psykisk ohälsa (Barns och ungdomars hälsa och levnadsvanor i Kronobergs län, 2018). Fysisk och psykisk hälsa och trygghet i skolan är viktiga faktorer för barn och ungdomars förutsättningar i lärandet och för att kunna tillgodogöra sig sin utbildning (Ung idag, MUCF, 2021 samt Hälsa för lärande - lärande för hälsa, Skolverket, 2019).

Vuxenvärlden har ett stort ansvar när det kommer till att förebygga olika typer av trakasserier både i och utanför skolan. Att barn utsätts från ung ålder kan få stora konsekvenser för hälsan och påverka resultaten i skolan negativt (Friends-rapporten, 2021). Enligt 6 kap. 6–7§§ skollagen ska huvudmannen se till att det inom ramen för varje enskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Huvudmannen ska även se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling (Skollagen).

Avsnittet *Skola* inkluderar ett antal frågor som handlar om trygghet, trivsel och skolmiljö. Svaren visar att tre av fyra elever i Alvesta kommun trivs med stämningen på sin skola. Det är ca 30 elever som svarar att de inte trivs alls. Majoriteten av eleverna upplever att killar och tjejer behandlas lika av sina lärare. Sett över kön är det något högre andel tjejer som svarar att de behandlas lika. På frågor gällande förekomst av mobbning, rasism och sexuella trakasserier svarar ca 10–15 % att det stämmer till viss del eller helt att det finns på skolan. Ungefär hälften av eleverna på högstadiet och en tredjedel av eleverna på gymnasiet upplever att skolan agerar om en elev mobbar en annan elev. Det är högre andel killar än tjejer som tycker att skolan agerar om en elev mobbar en annan elev. Många elever svarar att de inte vet, både på frågan om förekomst och skolans agerande.

Hur tycker du att det stämmer in på hur det är på din skola?

- *Jag trivs med stämningen i min skola*

	Åk 7	Åk 8	År 9	Gymnasiet
Stämmer inte alls	4 %	5 %	2 %	6 %
Stämmer till viss del	14 %	19 %	21 %	10 %
Stämmer till stor del	40 %	40 %	40 %	32 %
Stämmer helt	37 %	34 %	33 %	49 %
Vet inte	5 %	2 %	4 %	3 %

Tre fjärdedelar av eleverna på högstadiet svarar stämmer till stor del eller helt på påståendet *Jag trivs med stämningen i min skola*. På gymnasiet är motsvarande siffra 82 %. Det är fler killar (80 %) än tjejer (70 %) i åk 7–9 som trivs med stämningen. Elever som uppgett annan könstillhörighet ligger på 46 %. På gymnasiet är skillnaderna mellan könen små. En jämförelse mellan högstadieskolorna visar att de skiljer

sig åt. Andelen elever som anger något av svarsalternativen stämmer till stor del eller helt på frågan är högst på Hagaskolan (82 %). Motsvarande siffra är 52 % på Mohedaskolan och 75 % på Vislandaskolan.

Slår vi ihop svarsalternativen stämmer till stor del och stämmer helt är resultatet i Alvesta kommun jämförbart med de nationella siffrorna. Detta gäller både i åldersgruppen 13–16 år och 16–19 år.

- Mobbing förekommer i min skola

	Hagaskolan	Vislandaskolan	Mohedaskolan	Gymnasiet
Stämmer inte alls	28 %	14 %	17 %	32 %
Stämmer till viss del	25 %	39 %	29 %	20 %
Stämmer till stor del	6 %	9 %	10 %	6 %
Stämmer helt	6 %	5 %	11 %	5 %
Vet inte	35 %	33 %	33 %	37 %

13–16 år: 20 %, 32 %, 9 %, 8 %, 31 % (Nationellt) 23 %, 29 %, 8 %, 6 %, 34 % (Alvesta totalt)

16–19 år: 29 %, 20 %, 4 %, 3 %, 44 % (Nationellt) Se tabell för Alvesta kommun

- Rasism förekommer i min skola

	Hagaskolan	Vislandaskolan	Mohedaskolan	Gymnasiet
Stämmer inte alls	32 %	23 %	14 %	23 %
Stämmer till viss del	24 %	32 %	26 %	24 %
Stämmer till stor del	4 %	10 %	13 %	9 %
Stämmer helt	7 %	8 %	18 %	7 %
Vet inte	33 %	27 %	29 %	37 %

13–16 år: 24 %, 28 %, 9 %, 9 %, 30 % (Nationellt) 27 %, 26 %, 7 %, 9 %, 31 % (Alvesta totalt)

16–19 år: 28 %, 20 %, 5 %, 4 %, 43 % (Nationellt) Se tabell för Alvesta kommun

- Sexuella trakasserier förekommer i min skola

	Hagaskolan	Vislandaskolan	Mohedaskolan	Gymnasiet
Stämmer inte alls	36 %	33 %	29 %	30 %
Stämmer till viss del	15 %	20 %	17 %	17 %
Stämmer till stor del	4 %	5 %	5 %	3 %
Stämmer helt	5 %	4 %	4 %	5 %
Vet inte	40 %	38 %	45 %	45 %

13–16 år: 33 %, 18 %, 6 %, 4 %, 39 % (Nationellt) 34 %, 16 %, 5 %, 4 %, 41 % (Alvesta totalt)

16–19 år: 33 %, 13 %, 3 %, 2 %, 49 % (Nationellt) Se tabell för Alvesta kommun

Min skola agerar om en elev mobbar en annan elev

	Åk 7	Åk 8	År 9	Gymnasiet
Stämmer inte alls	10 %	13 %	10 %	7 %
Stämmer till viss del	13 %	18 %	17 %	16 %
Stämmer till stor del	24 %	21 %	22 %	17 %
Stämmer helt	31 %	30 %	28 %	27 %
Vet inte	22 %	18 %	23 %	33 %

Ungefär hälften av eleverna på högstadiet anser att det stämmer till stor del eller helt att skolan agerar. I gymnasiet är den siffran 33 %. Cirka en femtedel av eleverna i åk 7–9 och en tredjedel av eleverna på gymnasiet svarar att de inte vet. På högstadiet är det 63 elever och på gymnasiet 11 elever som upplever att det inte stämmer alls att skolan agerar. Både på högstadiet och gymnasiet visar svaren att det är fler killar än tjejer som mer eller mindre instämmer i påståendet att skolan agerar om en elev mobbar en annan elev (Åk 7–9; killar 59 %, tjejer 48 %, elever som uppgett annan könstillhörighet 23 % Gymnasiet; killar 54 %, tjejer 44 %). Jämför vi de olika högstadieskolorna är det 54 % på Hagaskolan, 37 % på Mohedaskolan och 56 % på Vislandaskolan som har valt något av svarsalternativen stämmer till stor del eller helt.

I Alvesta kommun är det något högre andel i båda åldersgrupperna som anser att påståendet stämmer till stor del eller helt vid nationell jämförelse. I åldersgruppen 16–19 år är även andelen som svarar stämmer till viss del eller stämmer inte alls högre. Det är många elever som svarar att de inte vet på frågan, både i Alvesta kommun och nationellt.

Mina lärare behandlar killar och tjejer lika

	Åk 7	Åk 8	År 9	Gymnasiet
Stämmer inte alls	16 %	11 %	14 %	6 %
Stämmer till viss del	7 %	27 %	18 %	14 %
Stämmer till stor del	17 %	22 %	22 %	21 %
Stämmer helt	46 %	37 %	33 %	45 %
Vet inte	14 %	3 %	13 %	14 %

En majoritet av eleverna på högstadiet (60 %) och på gymnasiet (66 %) svarar att det stämmer, till stor del eller helt, att lärare behandlar killar och tjejer lika. I åk 7–9 är det 13 % och på gymnasiet är det 6 % som anser att killar och tjejer inte behandlas lika. Andelen i åk 7–9 som svarat att påståendet stämmer till stor del eller helt sjunker med stigande årskurs. Sett utifrån kön är det högre andel tjejer (64 %) på högstadiet än killar (57 %) och elever som uppgett annan könstillhörighet (42 %) som upplever att killar och tjejer behandlas lika. Även på gymnasiet är det något fler tjejer (66 %) än killar (64 %) som svarar stämmer till stor del eller helt på frågan, även om skillnaderna mellan könen är små. På Hagaskolan har 61 % angett att påståendet stämmer till stor del eller helt, på Mohedaskolan 48 % och på Vislandaskolan är det 62 %.

I åldersgruppen 13–16 år är andelen i Alvesta kommun som svarat att påståendet stämmer till stor del eller helt jämförbart med siffrorna nationellt. I åldersgruppen 16–19 år ligger Alvesta kommun något lägre än riksnittet.

Delaktighet och inflytande i skolan

Enligt barnkonventionen har alla barn rätt att vara delaktiga och få möjlighet att föra fram sina åsikter i frågor som berör dem (artikel 12, Barnkonventionen). Forskning visar att elevers delaktighet i skolans beslutsfattande processer som klass- och elevråd, i intressegrupper och i undervisning ger många positiva effekter, dels för eleven själv, i relationen till läraren, men också för skolan som organisation. Att göra barn mer delaktiga i skolans beslutsprocesser kan bland annat leda till att regler och rutiner förbättras, att engagemanget för den egna skolan ökar och att skol- och klassrumsklimatet förbättras. När elever upplever att de blir lyssnade till och när de själva får vara med i beslutsfattandet har de även större acceptans för de beslut som fattas (ALLA TAR JU INTE ANSVAR, Barnombudsmannen, 2021)

Ett antal frågor i avsnittet *Skola* handlar om elevers inflytande och möjligheter att påverka inom olika områden där. Svaren visar att merparten av ungdomarna i Alvesta kommun vill vara med och bestämma i skolan. Däremot är det betydligt färre elever som upplever att de får vara med och påverka. Glappet mellan elevernas vilja att vara med och bestämma och deras upplevelsen av att få vara med och bestämma kan vi se både på högstadiet och på gymnasiet även om glappet är något mindre på gymnasiet.

Hur mycket eller lite vill du som elev vara med och bestämma om följande?

- *Hur vi ska arbeta, till exempel grupparbete/projektarbete*

	Åk 7	Åk 8	År 9	Gymnasiet
Väldigt lite/ingenting	9 %	6 %	10,5 %	7 %
Ganska lite	14 %	18 %	18 %	16 %
Ganska mycket	44 %	52 %	49 %	40 %
Väldigt mycket	33 %	24 %	22,5 %	37 %

Omkring tre av fyra elever, både på högstadiet och på gymnasiet, vill vara med och bestämma arbetssätt. Sett över kön är det i åk 7–9 något högre andel tjejer (79 %) än killar (71 %) och elever som uppgett annan könstillhörighet (62 %) som vill vara med att bestämma. Bilden är likadan på gymnasiet där 87 % av tjejerna och 69 % av killarna svarar ganska eller väldigt mycket på frågan. Mellan högstadieskolorna är skillnaderna små (73–78 %).

I åldersgruppen 13–16 år är det ingen nämnbar skillnad mellan Alvesta kommun och rikssnittet. I åldersgruppen 16–19 år ligger Alvesta något lägre.

Hur mycket eller lite upplever du att du som elev får vara med och bestämma när det gäller följande?

- *Hur vi ska arbeta, till exempel grupparbete/projektarbete*

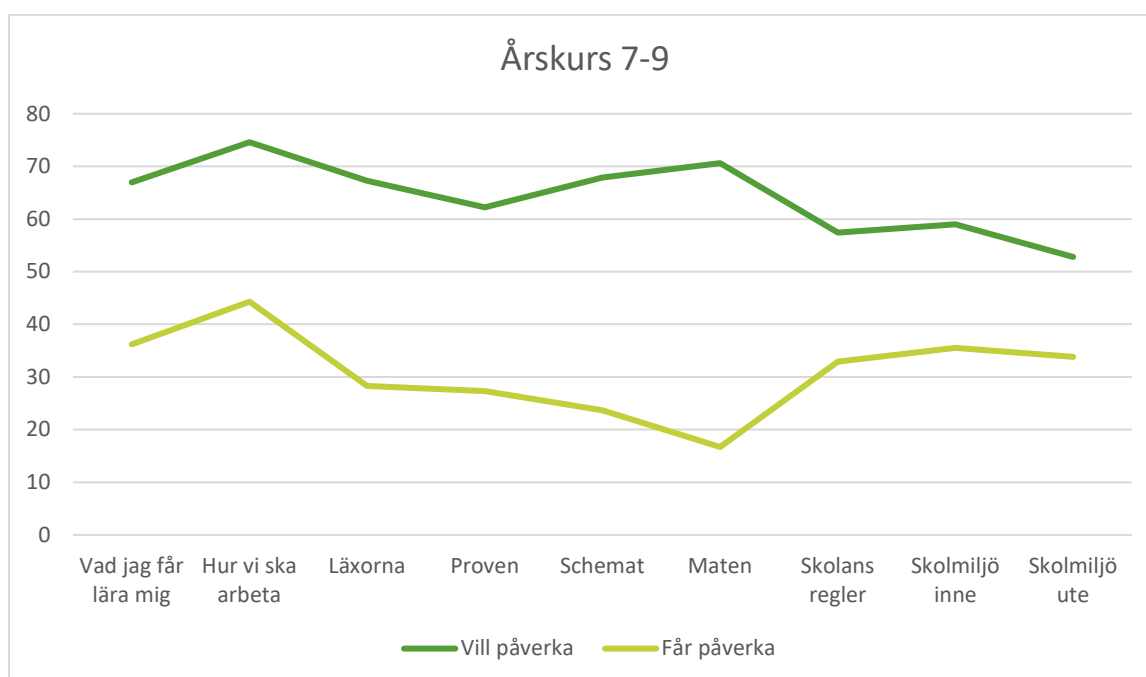
	Åk 7	Åk 8	År 9	Gymnasiet
Väldigt lite/ingenting	19 %	24 %	18 %	13 %
Ganska lite	39 %	31 %	36 %	30 %
Ganska mycket	31 %	39 %	37 %	44 %
Väldigt mycket	11 %	6 %	9 %	13 %

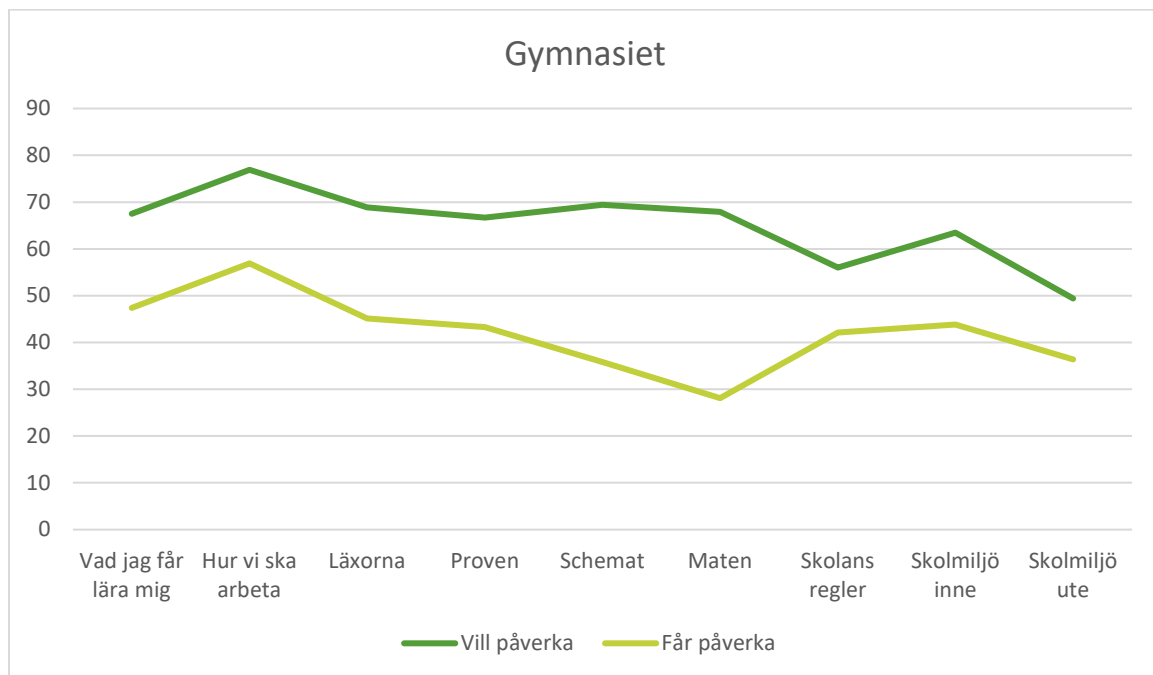
Mindre än hälften (44 %) av eleverna på högstadiet anser att de får vara med att bestämma. En femtedel svarar väldigt lite/ingenting på påståendet. På gymnasiet är det 57 % av eleverna som upplever att de får vara med och bestämma. Av eleverna i åk 7–9 är siffrorna jämförbara mellan killar och tjejer som svarat ganska eller väldigt mycket på påståendet (ca 45 %). Däremot är andelen lägre bland elever som uppgett annan könstillhörighet (23 %). På gymnasiet är det 61 % av killarna och 54 % av tjejerna som upplever att de får vara med att bestämma. En jämförelse mellan skolorna visar att 44 % av eleverna på Hagaskolan, 33 % av eleverna på Mohedaskolan och 54 % av eleverna på Vislandaskolan svarar ganska eller väldigt mycket på påståendet.

Det är högre andel elever i Alvesta kommun jämfört med nationella siffror som uppger att de får vara med och bestämma. Detta gäller både i åldersgruppen 13–16 år och 16–19 år.

Vill påverka – Får påverka

I diagrammet nedan redovisas ett antal frågor kopplade till inflytande och delaktighet i skolan. Eleverna får uttrycka vad de vill vara med att påverka när det gäller olika områden och vad de upplever att de får vara med att påverka. I frågan slås svarsalternativen ganska mycket och väldigt mycket samman. När det gäller elevernas faktiska upplevelse av inflytande och av att kunna påverka skiljer sig detta betydligt från den vilja av inflytande de skulle vilja ha. Det gäller både högstadiet och gymnasiet

Politik och samhälle

Enligt Ungdomsbarometerens nationella kartläggning 2022 så minskar det politiska intresset bland unga samtidigt som känslan av att samhället är på väg åt fel håll breder ut sig. För första gången på länge minskar också andelen som tycker sig ha stora möjligheter att påverka samhället (Ungdomsbarometeren 2022 - Generation Z). Att inkludera och engagera unga bidrar positivt till deras förståelse av samhällsfrågor och uppmärksammar dem på den demokratiska processens betydelse, där alla grupper i samhället får medverka. Till exempel kan ungas delaktighet i olika sammanhang bidra till att förbättra kvaliteten och effektiviteten inom kommunala verksamheter samt tillföra viktig kunskap till såväl tjänstepersoner som till den politiska organisationen. Genom att få unga att diskutera samhällsfrågor och att de blir lyssnade på utvecklas ett samhällsengagemang hos dem, som de kan ta med sig vidare genom livet (Boverket).

Avsnittet *Politik och samhälle* innehåller frågor som berör elevernas engagemang, delaktighet och inflytande i samhällsfrågor och politik samt deras förtroende för vuxna. Resultatet visar att omkring en tredjedel är intresserade av frågor som rör politik och samhälle medan omkring hälften både på högstadiet och gymnasiet är intresserad av vad som händer i andra länder. Elever födda utanför Sverige uttrycker ett större intresse för dessa frågor än elever födda i Sverige. När det gäller att försöka påverka är det ytterst få som exempelvis har tagit kontakt med en politiker eller kommunal tjänsteperson. Däremot är det fler som har diskuterat samhällsfrågor och politik eller delat inlägg i digitala kanaler.

Hur intresserad är du av följande:

- Politik

	Högstadiet	Gymnasiet
Inte alls intresserad	34 %	35 %
Inte särskilt intresserad	37 %	28 %
Ganska intresserad	21 %	30 %
Mycket intresserad	8 %	7 %

På högstadiet har 29 % angett att de är ganska eller mycket intresserade av politik, vilket följer de nationella siffrorna. Det är ingen större skillnad mellan tjejernas och killarnas svar. Däremot är det betydligt fler av dem med annan könstillhörighet som antingen har svarat att de inte är alls intresserade eller att de är mycket intresserade. Det är heller inga stora skillnader sett utifrån skola eller årskurs. Elever som inte är födda i Sverige har i större utsträckning angett att de är ganska eller mycket intresserade av politik, 38% jämfört med 27 % av dem som är födda i Sverige.

På gymnasiet är det något fler, 35 %, som har svarat att de är ganska eller mycket intresserade av politik. Detta stämmer överens med de nationella siffrorna. I denna åldersgrupp är det större skillnad i svaren sett utifrån kön där 23 % av tjejerna jämfört med 51 % av killarna har angett att de är ganska eller mycket intresserade av ämnet.

- Samhällsfrågor i allmänhet

	Högstadiet	Gymnasiet
Inte alls intresserad	26 %	24 %
Inte särskilt intresserad	36 %	26 %
Ganska intresserad	29 %	36 %
Mycket intresserad	9 %	14 %

Det är fler på gymnasiet (50 %) som är ganska eller mycket intresserade av samhällsfrågor i allmänhet jämfört med högstadiet (38 %). På högstadiet är det fler tjejer (47 %) än killar (29 %) som är intresserade av samhällsfrågor. På gymnasiet är det inga skillnader mellan könen. Sett utifrån födelseland bland elever på högstadiet är intresset för samhällsfrågor större bland dem som är födda utanför Sverige (46 %) än födda i Sverige (35 %). Resultatet för Alvesta kommun stämmer överens med det nationella.

- *Vad som händer i andra länder*

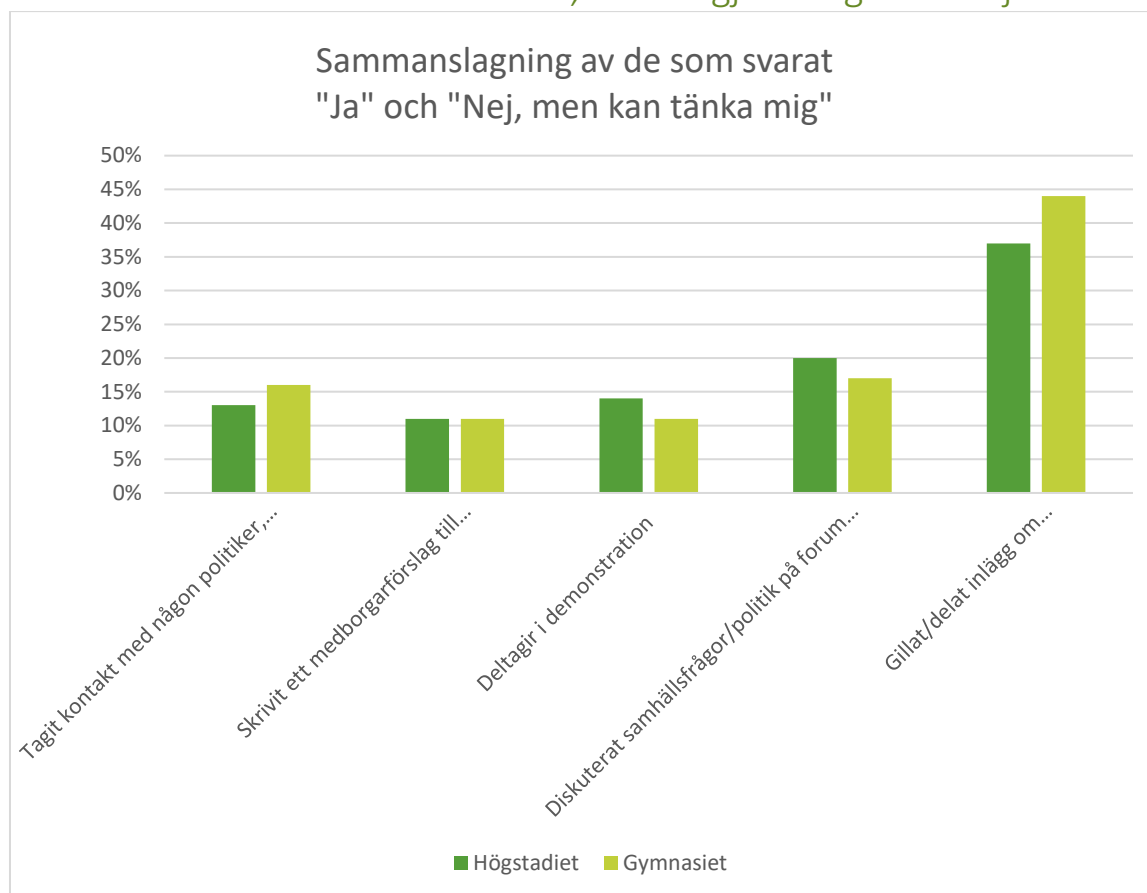
	Högstadiet	Gymnasiet
Inte alls intresserad	16 %	24 %
Inte särskilt intresserad	29 %	17 %
Ganska intresserad	41 %	41 %
Mycket intresserad	14 %	18 %

På högstadiet har 55 % och på gymnasiet har 59 % svarat att de är ganska eller mycket intresserade av vad som händer i andra länder. Det är en något högre andel tjejer än killar på högstadiet som har svarat detta medan det inte är några skillnader mellan könen på gymnasiet.

En jämförelse mellan högstadieskolorna visar att 53 % på Hagaskolan 41 % på Mohedaskolan och 53 % på Vislandaskolan är ganska eller mycket intresserade av vad som händer i andra länder. Intresset är också större bland högstadieelever födda utanför Sverige (69 %) jämfört med elever födda i Sverige (53 %).

Det är inga stora skillnader hur elever på högstadiet och gymnasiet i Alvesta kommun har svarat på denna fråga jämfört nationellt.

Under de senaste 12 månaderna, har du gjort något av följande?

Det dominerande svarsalternativet på denna fråga, både på högstadiet och på gymnasiet, är att man har eller kan tänka sig att gilla/dela inlägg om samhällsfrågor/politik på nätet. Det näst vanligaste svarsalternativet i båda åldersgrupperna är att man har eller kan tänka sig att diskutera samhällsfrågor/politik på forum eller bloggar på internet. Det är fler tjejer än killar både på högstadiet och på gymnasiet som har angett dessa svarsalternativ. Tendenserna i Alvesta kommun stämmer överens med de nationella.

Vilka möjligheter har du att föra fram dina åsikter till dem som bestämmer i kommunen?

	Högstadiet	Gymnasiet
Mycket stora möjligheter	5 %	6 %
Ganska stora möjligheter	16 %	18 %
Ganska små möjligheter	24 %	21 %
Mycket små möjligheter / inga möjligheter	10 %	10 %
Vet inte	44 %	45 %

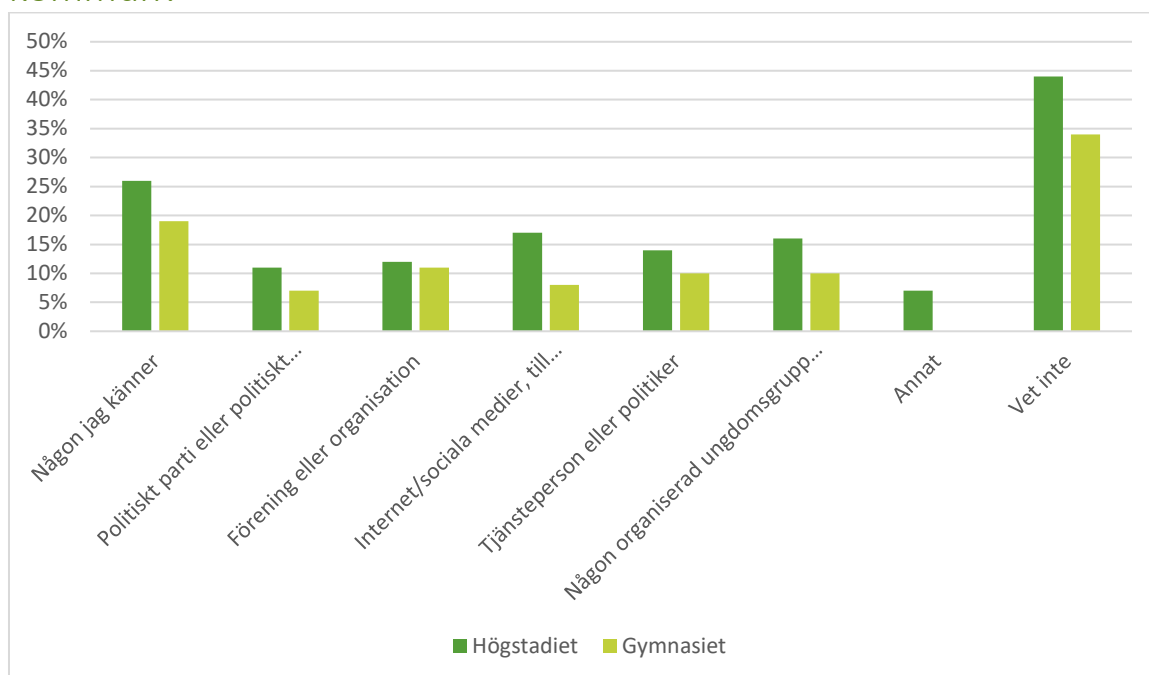
Nästan hälften av eleverna i åk 7–9 och gymnasiet vet inte vilka möjligheter de har att framföra sina åsikter till de som bestämmer i kommunen. Det råder inga större skillnader mellan könen i denna fråga.

Vill du vara med och påverka i frågor som rör din kommun?

	Högstadiet	Gymnasiet
Ja	39 %	46 %
Nej	61 %	54 %

En majoritet både på högstadiet och på gymnasiet har svarat att de *inte* vill vara med och påverka i frågor som rör deras kommun. Sett utifrån kön på högstadiet är det flest med annan könsidentitet (46 %) som svarat att de vill vara med och påverka följt av tjejer (44 %) och killar (33 %). På gymnasiet är det fler killar (54 %) än tjejer (44 %) som vill vara med och påverka. Alvesta kommun ligger på samma nivå på denna fråga jämfört med de nationella svaren.

Till vem eller vart vänder du dig om du vill påverka något i din kommun?

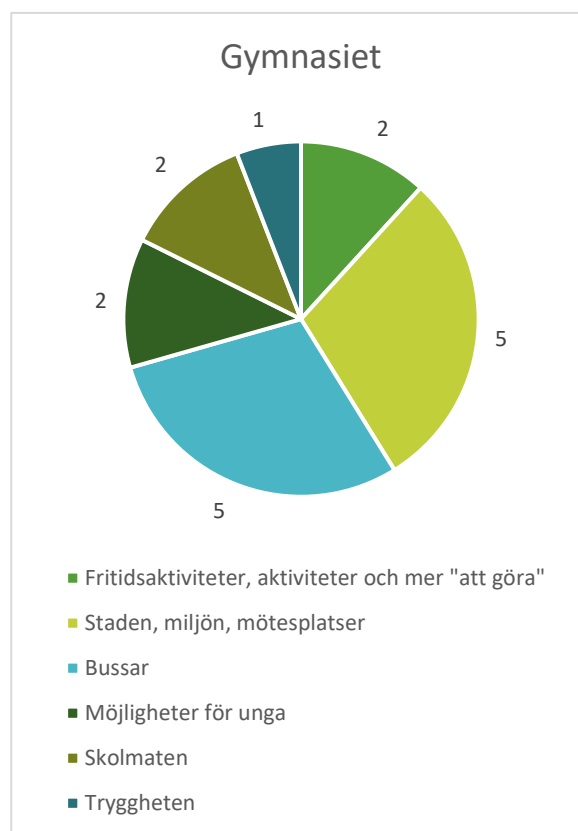
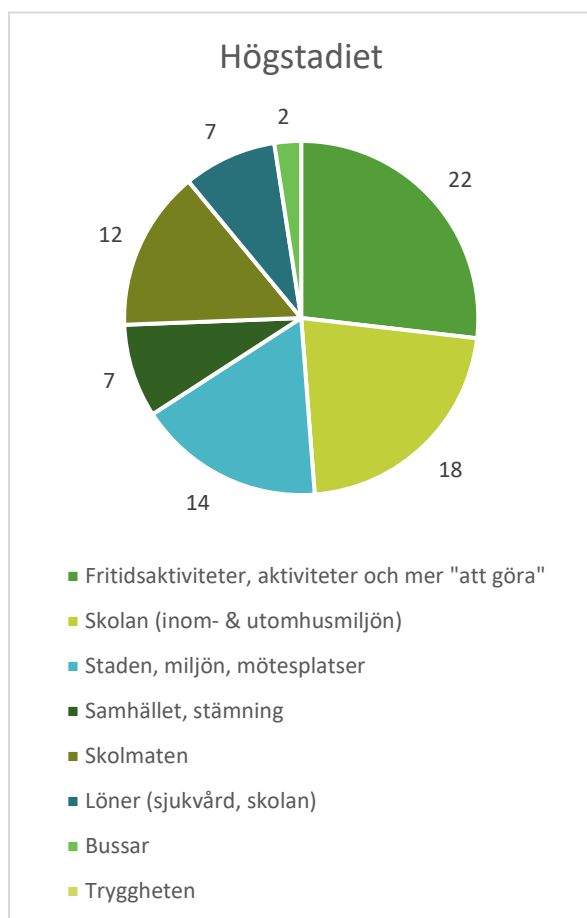

Det vanligaste svaret på denna fråga både bland högstadie- och gymnasieelever är att de inte vet vem eller vart de ska vända sig för att påverka något i kommunen. Därefter har flest i båda åldersgrupperna svarat att de skulle vända sig till någon de känner. Detta stämmer överens med hur elever nationellt har svarat.

Det är ingen större skillnad mellan könen i denna fråga i Alvesta kommun. I en jämförelse mellan de tre högstadieskolorna har 50 % av eleverna på Mohedaskolan svarat att det inte vet till vem eller vart de ska vända sig. Motsvarande siffra på Hagaskolan och Vislandaskolan är 40 %.

Vad vill du påverka? (fritext - svar)

Detta är en fritextfråga. Endast ett fåtal elever svarade. Se diagram för identifierade fokusområden.

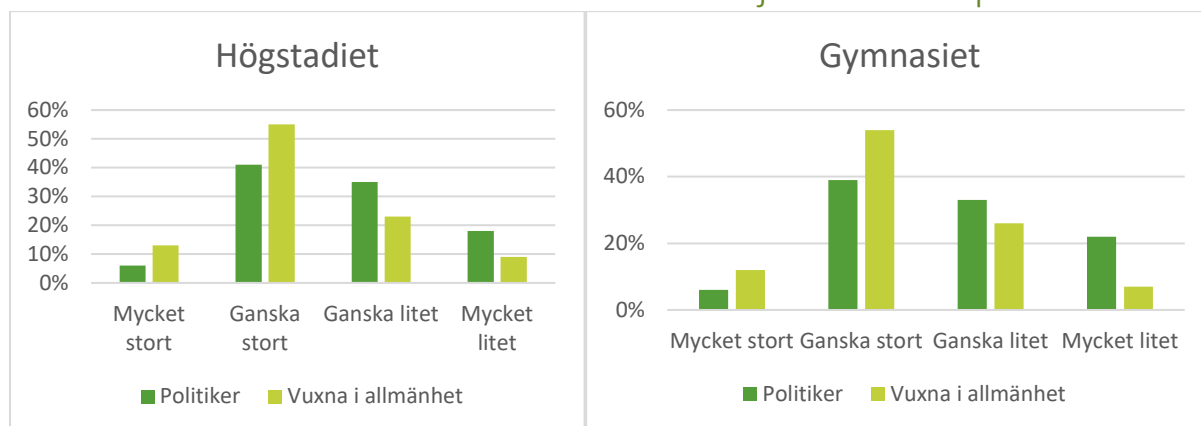

Vilken eller vilka är anledningarna till att du inte vill vara med och påverka?

Den vanligaste anledningen både på högstadiet och på gymnasiet till att inte vilja vara med och påverka att man inte är tillräckligt intresserad. Andra vanliga anledningar är att man har för lite kunskap om hur man kan göra det eller att man har för lite tid. Detta överensstämmer med hur det ser ut nationellt.

En jämförelse mellan elevernas födelseland på högstadiet visar att fler som är födda i Sverige har angett att de inte är tillräckligt intresserade medan fler på gymnasiet har för lite kunskap om hur man ska göra.

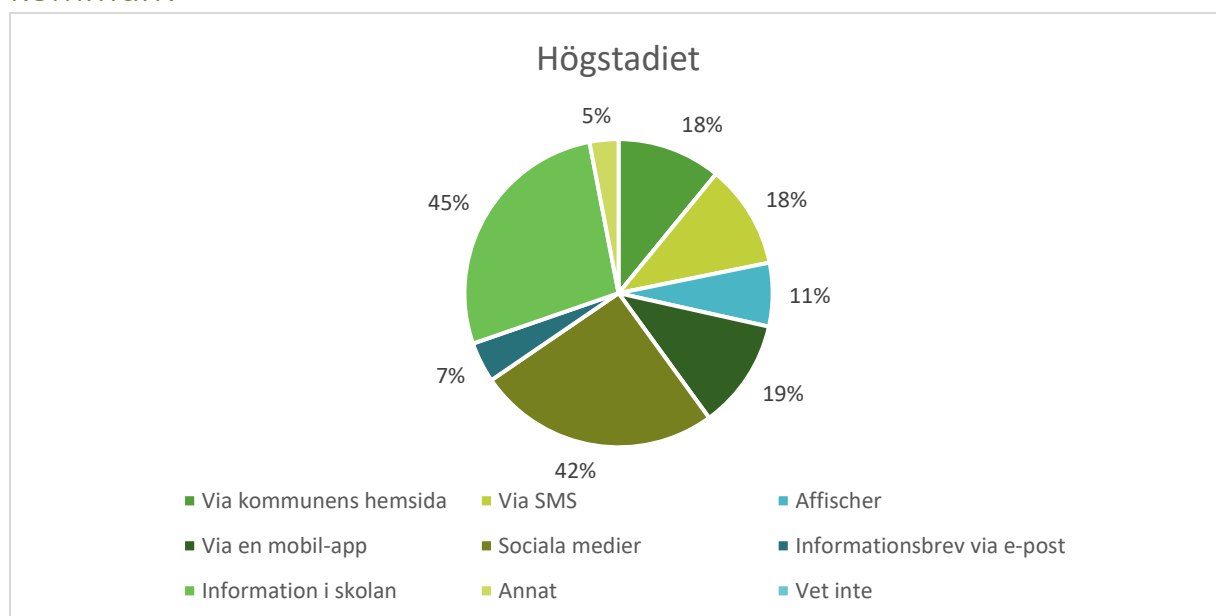
Hur stort eller litet förtroende har du för följande vuxna personer?

Drygt 40 % av eleverna både på högstadiet och gymnasiet har ganska eller mycket stort förtroende för politiker. Sett till kön har 43 % av tjejerna och 51 % av killarna i åk 7–9 ganska eller mycket stort förtroende för politiker. På gymnasiet har förtroendet för politiker bland killar sjunkit till 44 % med det är en marginell ökning bland tjejer på 45 %. Siffrorna för Alvesta kommun skiljer sig inte nämnvärt från de nationella.

Knappt 70 % av eleverna både på högstadiet och på gymnasiet har svarat att de har mycket stort eller ganska stort förtroende för vuxna i allmänhet, vilket också stämmer överens med nationella siffror. För högstadieeleverna är det ingen större skillnad mellan könen, drygt 60 % av tjejerna och killarna har mycket stort eller ganska stort förtroende för vuxna. På gymnasiet har förtroendet bland tjejer ökat till 71 % medan killar ligger kvar på ungefär samma siffror som på högstadiet.

Hur skulle du vilja få information om vad som händer i Alvesta kommun?

Detta är en av Alvesta kommuns egna frågor och har därför inte ställts till gymnasieeleverna som går i Växjö. Enkäten visar att elever på högstadiet helst vill få information om vad som händer i Alvesta kommun via skolan och via sociala medier. På gymnasiet vill eleverna helst få information via SMS, kommunens hemsida och via sociala medier.

Barn och ungas trygghet och utsatthet

I artikel 19 i Barnkonventionen står det att barn ska skyddas mot alla former av fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel eller utnyttjande, inklusive sexuella övergrepp (Barnkonventionen). Trots att barn har rätt till en trygg och säker uppväxt växer många upp med våld i sin vardag, både i hemmet och i andra miljöer. Att utsättas för brott kan vara en svår upplevelse för alla, oavsett ålder, och kan ge både fysiska och psykiska konsekvenser på kort och lång sikt (Brottsförmyndigheten).

Avsnittet *Trygghet* tar upp frågor om känslan av trygghet på olika platser och om barn och unga har blivit utsatta för brott. Avsnittet handlar även om mobbing, trakasserier, utfrysning eller orättvis behandling samt om de vet var de kan vända sig för att få råd och stöd om de mår dåligt. Resultatet visar en skillnad mellan könen gällande vad de har blivit utsatta för. Fler killar har blivit utsatta för hot medan fler tjejer har blivit utsatta för sexuellt våld/utnyttjande. Det är också mer utbrett bland tjejer än killar att uppleva otrygghet i exempelvis hemmet, bostadsområdet och i skolan. Kunskapen om hur barn och unga i Alvesta kommun upplever trygghet och utsatthet är viktig i det fortsatta förebyggande arbetet för alla barn och ungas bästa.

Har något av följande hänt dig under de senaste sex månaderna?

- Någon har hotat mig
- Någon har stulit från mig
- Jag har blivit utsatt för misshandel

Nästan alla unga på högstadiet svarar att de inte har blivit hotade (81 %), blivit bestulen (86 %) eller blivit utsatt för misshandel (93 %). När det gäller frågorna *Jag har blivit utsatt för misshandel* och *Någon har stulit från mig* så skiljer det sig inte mellan könen däremot är det fler killar (16 %) än tjejer (11 %) som uppger att de har blivit hotade någon gång under de senaste sex månaderna. Av ungdomarna på gymnasiet uppger 19 % att de har blivit hotade, 16 % av tjejerna och 19 % av killarna. Det är 89 % som svarar att de inte har blivit bestulna och 90 % som inte har blivit utsatta för misshandel. Det är fler tjejer (10 %) än killar (4 %) som uppger att någon har stulit från dem eller att de har blivit utsatta för misshandel någon gång. Vid jämförelse nationellt stämmer Alvesta kommuns siffror vad gäller utsatthet för hot, stöld eller misshandel överens med rikssnittet.

- Jag har blivit utsatt för sexuellt våld/utnyttjande

	Tjej högstadiet	Kille högstadiet	Tjej gymnasiet	Kille gymnasiet
Nej	84 %	94 %	81 %	100 %
Ja	9 %	3 %	13 %	0 %
Vill inte svara	7 %	3 %	6 %	0 %

Tjejer har i större utsträckning (9 %) blivit utsatt för sexuellt våld/utnyttjande än killar (3 %), däribland går flest elever i åk 9. På högstadiet svarar 25 tjejer och 7 killar att de har blivit utsatta för sexuellt våld eller utnyttjande. På gymnasiet är motsvarande siffror 10 tjejer och inga killar. Det stämmer överens med nationella siffror som visar att utsatthet för sexuellt våld/utnyttjande är 5 % i åldrarna 13–16 år, tjejer 8 % och killar 3 %. Tjejer i åldern 16–19 år är mer utsatt för sexuellt våld eller utnyttjande (13 %) jämfört med killar (0 %) i samma ålder.

Trygghet

Hur ofta känner du dig trygg på följande ställen?

- *I hemmet*
- *I mitt bostadsområde*
- *På väg till eller från skolan*

På högstadiet svarar nästan alla (98 %) att de känner sig alltid eller oftast trygg i hemmet. För ungdomar på gymnasiet är samma siffra 93 %. Av eleverna på högstadiet känner sig en majoritet (93 %) alltid eller oftast trygg i sitt bostadsområde. Av de som svarar att de aldrig eller sällan känner sig trygg i sitt bostadsområde är 10 % tjejer och 5 % killar. På gymnasiet är det 13 % som aldrig eller sällan känner sig trygg i sitt bostadsområde och även där skiljer det sig mellan tjejer (17 %) och killar (8 %).

En majoritet av eleverna på högstadiet (92 %) känner sig alltid eller oftast trygg på väg till eller från skolan. Av de elever som aldrig eller sällan känner sig trygg på väg till eller från skolan, är det 11 % av tjejerna och 5 % av killarna som känner sig otrygga. Av gymnasieeleverna är det 17 % som aldrig eller sällan känner sig trygg på väg till eller från skolan. Det är ingen skillnad mellan könen.

- *I skolan*

	Hagaskolan	Vislandaskolan	Mohedaskolan	Gymnasiet
Aldrig	2 %	5 %	5 %	4 %
Sällan	6 %	6 %	11 %	10 %
Oftast	43 %	47 %	45 %	30 %
Alltid	49 %	42 %	39 %	54 %
Ej aktuellt	-	-	-	2 %

De flesta elever på högstadiet uppger att de alltid eller oftast känner sig trygg i skolan (80 %). En större andel av killarna (57 %) uppger att de alltid känner sig trygga i skolan. Motsvarande siffra för tjejer är 37 %. Det är 10 % av högstadieleverna som aldrig eller sällan känner sig trygg i skolan. Här skiljer det sig mellan könen, tjejer 13 % och killar 7 %. Detta är något lägre än Friends-rapporten där 15 % i åk 6–9 svarade att de ibland, sällan eller aldrig känner sig trygg i skolan.

En jämförelse mellan högstadieskolorna visar på skillnader. På Hagaskolan anger 8 % att de aldrig eller sällan känner sig trygg i skolan. Det är ingen större skillnad mellan könen. På Mohedaskolan svarade 15 % av eleverna att de aldrig eller sällan känner sig trygg i skolan - 24 % av tjejerna och 7 % av killarna. På Vislandaskolan är motsvarande siffror 11 % (alla), 14 % (tjejer) och 7 % (killar). Även på gymnasiet känner sig de flesta ungdomar (85 %) alltid eller oftast trygg i skolan. Av de som svarar att de aldrig eller sällan känner sig trygga i skolan skiljer det sig marginellt mellan tjejer och killar på gymnasienivå.

- *På stan eller i centrum*
- *På buss, tåg eller liknande*
- *På internet*
- *På träningen eller annan organiserad fritidsaktivitet*
- *På ungdomens hus, fritidsgård eller liknande*

När det gäller den upplevda tryggheten på stan eller i centrum uppger tjejer på högstadiet i högre grad (24 %) att de aldrig eller sällan känner sig trygga jämfört med 11 % av killarna. Samma trend ser vi hos tjejer på gymnasiet, där 35 % av tjejerna och 19 % av killarna aldrig eller sällan känner sig trygga på stan eller i centrum. Även på buss, tåg eller liknande upplever tjejer både på högstadiet och gymnasiet en större otrygghet än killar, 33 % respektive 14 % på högstadiet samt 34 % och 16 % på gymnasiet. Detta kan tolkas som att tjejer i större omfattning känner sig otrygga på de allmänna platserna.

På gymnasiet är det fler som känner sig otrygga på internet (21 %) jämfört med högstadiet (14 %). När det gäller den upplevda tryggheten på internet går det även här att urskilja en tydlig könsskillnad. Det är 2 av 10 tjejer och 1 av 10 killar på högstadiet som svarar att de aldrig eller sällan känner trygga sig på internet. I den äldre åldersgruppen är det 28 % av tjejerna och 12 % av killarna som aldrig eller sällan känner sig trygga på internet.

Merparten av ungdomarna (68 %) känner sig alltid eller oftast trygga på träning eller organiserad fritidsaktivitet. 60 % av ungdomarna på högstadiet känner sig alltid eller oftast trygga på fritidsgård eller liknande, medan 12 % aldrig eller sällan känner sig trygga på fritidsgården.

Vad skulle få dig att känna dig tryggare på en mötesplats t ex fritidsgård, bibliotek, sim- och sporthallar m.m.?

Detta är en av Alvesta kommuns egna frågor. Frågan besvaras med fritext och det vanligaste svaret är att de inte vet vad som skulle få en mötesplats att kännas tryggare. Därefter har många svarat att fler vuxna behövs för att hålla kontroll eller mer övervakning så som kameror eller ordningsvakter. En hel del svarar också att de inte vet för att de redan känner sig trygga eller att det inte är aktuellt.

Har du blivit mobbad, trakasserad eller utfrysst? (under de senaste sex månaderna)

Majoriteten (79 %) av ungdomarna på högstadiet och gymnasiet har inte blivit mobbad, trakasserad eller utfrysst. Tjejer i åk 7–9 uppger i större utsträckning (20 %) än killar (11 %) att de blivit utsatt någon gång under de senaste sex månaderna. Även på gymnasiet är det fler tjejer (20 %) än killar (6 %) som svarar att de någon gång blivit mobbad, trakasserad eller utfrysst. 6 % av eleverna, både på högstadiet och gymnasiet, uppger att de blivit mobbad, trakasserad eller utfrysst under en längre period.

Var blev du mobbad, trakasserad eller utfryst?

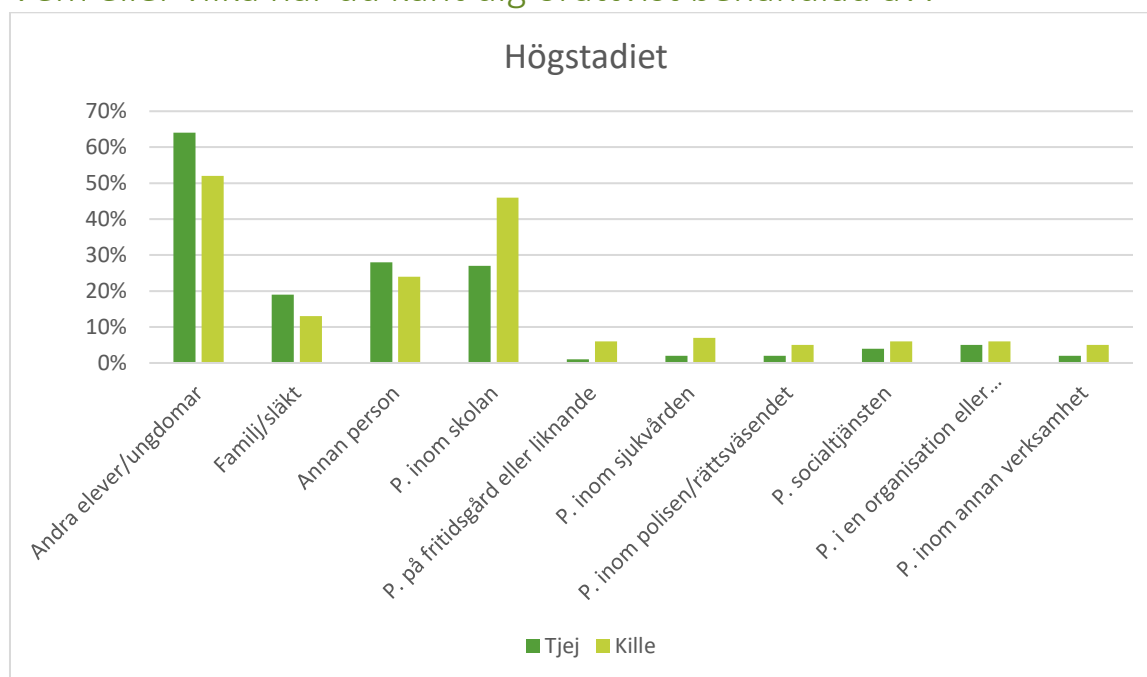
Den plats där flest anger att de har blivit mobbade, trakasserade eller utfrysta är i skolan. Den näst vanligaste platsen är på internet/i mobilen följt av på stan, centrum eller annan plats. Det är inga stora skillnader mellan högstadie- och gymnasieelever. Observera att det gick att svara flera alternativ.

Har du upplevt att du har blivit orättvist behandlad på ett sätt så att du har mått dåligt? (under de senaste sex månaderna)

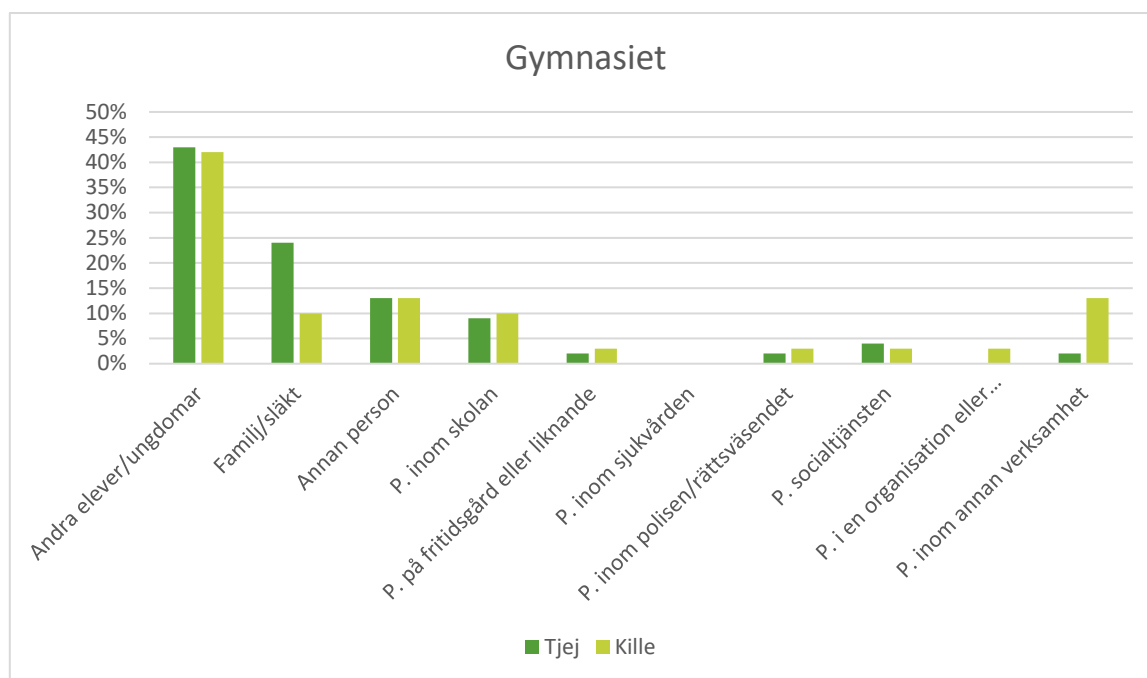
	Åk 7	Åk 8	Åk 9	Gymnasiet
Ja, flera gånger	9 %	11 %	12 %	11 %
Ja, någon gång	28 %	34 %	24 %	22 %
Nej	63 %	55 %	64 %	67 %

På högstadiet uppger 3 av 10 elever att de någon gång blivit orättvist behandlad på ett sätt så att de har mått dåligt. Var tionde elev har blivit orättvist behandlad flera gånger. Av dessa är 12 % tjejer och 7 % killar. Av gymnasieeleverna var det 22 % som uppgav att de någon gång hade blivit orättvist behandlad och 11 % som uppgav att det hade hänt flera gånger.

Vem eller vilka har du känt dig orättvist behandlad av?

*P. = personal i/inom. Observera att det gick att välja flera alternativ.

*P. = personal i/inom. Observera att det gick att välja flera alternativ.

Både på högstadiet och gymnasiet anger de flesta att det är andra elever eller ungdomar som de känt sig orättvist behandlade av. Andra vanligt förekommande svar är personal inom skolan, inom annan verksamhet, familj/släkt eller annan person. Det stämmer överens med Friends-rapporten (2021) där nästan var femte elev i åk 6–9 blivit utsatt för kränkningar av en annan elev.

Av vilken eller vilka orsaker tror du att du blev orättvist behandlad?

Högstadiet- och gymnasieelever svarar ganska samstämmigt på denna fråga. De flesta anger att de inte vet varför de blivit orättvist behandlade. Därefter kommer skäl som utseende, kön, ålder eller etnisk tillhörighet. Enligt Friends-rapporten (2021) var etnicitet och kön de vanligaste anledningarna till att man hade blivit orättvist behandlad. Observera att detta är en flervalsfråga.

Vet du vart du kan vända dig för att få stöd om du skulle bli illa behandlad eller må dåligt?

De flesta ungdomar i högstadiet vet var de kan vända sig för att få stöd om de skulle bli illa behandlad eller må dåligt (83 %). I åk 7 är det 11 % som inte vet var de kan vända sig för att få stöd eller om de mår dåligt, i åk 8 är det 19 % och i åk 9 är det 21 %. Vid jämförelse mellan högstadieskolorna är det 20 % på Hagaskolan, 13 % på Mohedaskolan och 13 % på Vislandaskolan som inte vet vart de kan vända sig. Av gymnasieeleverna är det 21 % som uppger att de inte vet var de kan vända sig för att få stöd om de skulle bli illa behandlad eller må dåligt.

Hälsa

Hälsan i befolkningen är generellt god med det finns fortsatt stora skillnader mellan olika grupper. Regeringens oro för utvecklingen av barns och ungas hälsa, framför allt den psykiska hälsan, sätter målgruppen högt på folkhälsoarbetets dagordning. En ökning av psykosomatiska symtom som oro och nedstämdhet, sömnbesvär, trötthet och huvudvärk bland unga i skolåldern, stressrelaterade symtom bland framför allt flickor och ökat antal unga som vårdas på sjukhus för depression och ångest är några exempel på den oroande utvecklingen. Förhållanden under barn- och ungdomsåren har stor betydelse för både den psykiska och fysiska hälsan under hela livet. Insatser för att främja hälsa och förebygga ohälsa bland barn och unga är en god investering (Folkhälsomyndigheten).

Avsnittet *Hälsa* tar upp frågor om upplevd hälsa, stress och motion samt frågor kring alkohol, narkotika och tobak. Resultatet visar att sju av tio ungdomarna på högstadiet bedömer sin hälsa som ganska eller mycket bra. Det är något lägre på gymnasiet (48%). Sett över kön så är det fler killar än tjejer som upplever sin hälsa som god. Lägst skattar sig elever med annan könstillhörighet. Över hälften av ungdomarna på högstadiet och gymnasiet tränar regelbundet. När det gäller alkohol så stiger andelen som dricker med åldern. Enkätsvaren visar även att sättet eleverna får tag på alkohol skiljer sig åt mellan könen. Vanligaste svarsalternativen för tjejer på högstadiet är att de tar från sina föräldrar, får från kompisar eller partner samt på annat sätt. För killar på högstadiet är svarsalternativen köper själv i affären eller på annat sätt vanligast. På gymnasiet är skillnaden mellan kön mindre.

Hur bedömer du din hälsa, hur du mår eller känner dig

	Åk 7	Åk 8	Åk 9	Gymnasiet
Mycket bra	33 %	39 %	31 %	14 %
Ganska bra	39 %	30 %	38 %	34 %
Varken bra eller dåligt	15 %	15 %	19 %	21 %
Ganska dåligt	6 %	12 %	8 %	11 %
Mycket dåligt	7 %	4 %	4 %	7 %

Av eleverna på högstadiet anger 70 % något av svarsalternativen mycket eller ganska bra på frågan hur de bedömer sin hälsa. Motsvarande siffra för gymnasiet är 48 %. Det är 79 elever i åk 7–9 som svarar ganska eller mycket dåligt. På gymnasiet är det 29 elever.

Vid jämförelse mellan högstadieskolorna svarar 74 % av eleverna på Hagaskolan mycket eller ganska bra och 12 % anger något av svarsalternativen ganska eller mycket dåligt. På Mohedaskolan är motsvarande siffra 58 % och 20 % och på Vislandaskolan är det 69 % och 13 %. Sett över kön är det 56 % av tjejerna i åk 7–9 som bedömer sin hälsa som mycket eller ganska bra och 74 % av killarna. Elever som uppgett annan könstillhörighet ligger lägre på 34 %. På gymnasiet svarar hälften av tjejerna att de bedömer sin hälsa som mycket eller ganska bra och 75 % av killarna.

Ett värde som sticker ut vid könsjämförelse mellan de olika skolorna är att 24 % av tjejerna i Moheda har svarat att de mår ganska eller mycket dåligt. På Hagaskolan och Vislandaskolan är motsvarande siffra 16 % respektive 17 %.

Vid jämförelse nationellt är det högre andel ungdomar i åldersgruppen 13–16 år i Alvesta kommun som svarar att de mår mycket eller ganska bra, 70 % jämfört med 67 % nationellt. Däremot ligger Alvesta kommun lägre än rikssnittet när det gäller åldersgruppen 16–19 år, 45 % jämfört med 63 % nationellt.

Hur ofta har du haft följande besvär under de senaste sex månaderna

- Huvudvärk

	Åk 7	Åk 8	Åk 9	Gymnasiet
Sällan eller aldrig	29 %	28 %	26 %	21 %
Någon eller några gånger i månaden	34 %	31 %	31 %	33 %
En gång i veckan	13 %	19 %	19 %	19 %
Flera gånger i veckan	15 %	17 %	15 %	19 %
I stort sett varje dag	9 %	5 %	9 %	8 %

13–16 år: 27 %, 35 %, 17 %, 14 %, 7 % (Nationellt) 28 %, 32 %, 17 %, 16 %, 7 % (Alvesta totalt)

16–19 år: 26 %, 34 %, 18 %, 16 %, 6 % (Nationellt) Se tabell för Alvesta kommun

- Ont i magen

	Åk 7	Åk 8	Åk 9	Gymnasiet
Sällan eller aldrig	30 %	30 %	31,5 %	28 %
Någon eller några gånger i månaden	42 %	39 %	35 %	35 %
En gång i veckan	12 %	16 %	17 %	16 %
Flera gånger i veckan	11 %	11 %	11 %	12 %
I stort sett varje dag	5 %	4 %	5,5 %	9 %

13–16 år: 30 %, 38 %, 16 %, 11 %, 5 % (Nationellt) 30 %, 39 %, 15 %, 11 %, 5 % (Alvesta totalt)

16–19 år: 31 %, 36 %, 15 %, 13 %, 5 % (Nationellt) Se tabell för Alvesta kommun

- Känt dig nedstämd (deppig eller nere)

	Åk 7	Åk 8	Åk 9	Gymnasiet
Sällan eller aldrig	34 %	32 %	28 %	25 %
Någon eller några gånger i månaden	25 %	24 %	23 %	18 %
En gång i veckan	14 %	14 %	18 %	15 %
Flera gånger i veckan	18 %	19 %	17 %	29 %
I stort sett varje dag	9 %	11 %	13 %	13 %

13–16 år: 29 %, 25 %, 17 %, 18 %, 11 % (Nationellt) 32 %, 24 %, 15 %, 18 %, 11 % (Alvesta totalt)

16–19 år: 22 %, 26 %, 19 %, 21 %, 12 % (Nationellt) Se tabell för Alvesta kommun

- Svårt att somna

	Åk 7	Åk 8	Åk 9	Gymnasiet
Sällan eller aldrig	29 %	28 %	26 %	27 %
Någon eller några gånger i månaden	34 %	31 %	31 %	19 %

En gång i veckan	13 %	19 %	19 %	23 %
Flera gånger i veckan	15 %	17 %	15 %	19 %
I stort sett varje dag	9 %	5 %	9 %	13 %

13–16 år: 30 %, 22 %, 17 %, 17 %, 14 % (Nationellt) 35 %, 21 %, 15 %, 16 %, 13 % (Alvesta totalt)

16–19 år: 26 %, 24 %, 18 %, 19 %, 13 % (Nationellt) Se tabell för Alvesta kommun

Hur ofta har du känt dig stressad de senaste 6 månaderna?

	Åk 7	Åk 8	Åk 9	Gymnasiet
Sällan eller aldrig	36 %	37 %	30 %	11 %
Någon eller några gånger i månaden	24 %	18 %	23 %	23 %
En gång i veckan	13 %	17 %	15 %	11 %
Flera gånger i veckan	15 %	15 %	17 %	24 %
I stort sett varje dag	12 %	13 %	15 %	30 %

På högstadiet svarar 46 % av eleverna att de känt sig stressade flera gånger i veckan eller i stort sett varje dag. Cirka en femtedel av eleverna svarar en gång i veckan och 14 % svarar sällan eller aldrig. Av eleverna på gymnasiet svarar 54 % att de känt sig stressade flera gånger i veckan eller varje dag och 11 % svarar att de sällan eller aldrig är stressade.

Sett till kön är det nästan dubbelt så många tjejer (60 %) som killar (29 %) i åk 7–9 som svarar att de känner sig stressade flera gånger i veckan eller varje dag. Av de elever som uppgett annan könstillhörighet svarar 76 % att de känt sig stressade flera gånger i veckan eller varje dag. Detsamma gäller på gymnasiet där 71 % av tjejerna och 34 % av killarna anger att de känt stress flera gånger i veckan eller varje dag.

Vid jämförelse mellan högstadieskolorna är det ingen större skillnad - 44 % av eleverna på Hagaskolan anger att de känner stress flera gånger i veckan eller varje dag, 46 % på Mohedaskolan och 47 % på Vislandaskolan.

Siffrorna för Alvesta kommun skiljer sig inte nämnvärt från de nationella i åldersgruppen 13–16 år. I åldersgruppen 16–19 år är det något högre andel i Alvesta kommun som anger att de känner sig stressade i stort sett varje dag eller flera gånger i veckan, 54 % jämfört med 50 % nationellt.

Hur ofta brukar du träna så att du blir andfådd eller svettas?

	Åk 7	Åk 8	Åk 9	Gymnasiet
I stort sett varje dag	14 %	17 %	18 %	16 %
Flera gånger i veckan	58 %	47 %	46 %	39 %
En gång i veckan	20 %	16 %	18 %	20 %
Någon eller några gånger i månaden	8 %	11 %	7 %	12 %
Sällan eller aldrig	7 %	9 %	11 %	12 %

Av eleverna på högstadiet svarar 64 % att de tränar i stort sett varje dag eller flera gånger i veckan. På gymnasiet är motsvarande siffra 55 %. 18 % av eleverna på högstadiet och 24 % på gymnasiet svarar att de tränar någon eller några gånger i månaden eller sällan eller aldrig.

Andelen elever som tränar i stort sett varje dag eller flera gånger i veckan ligger stadigt genom högstadiet med 65 % i åk 7, 64 % i åk 8 och 64 % i åk 9. Det är högre andel killar som tränar i stort sett varje dag (23 %) jämfört med tjejer (10 %). Slår vi ihop svarsalternativen i stort sett varje dag och flera gånger i veckan ligger killarna i åk 7–9 på 73 % och tjejerna på 57 %. På gymnasiet är det 65 % killar och 46 % tjejer som svarar att de tränar i stort sett varje dag eller flera gånger i veckan.

Tjejerna ligger alltså något lägre i aktivitet både på högstadiet och gymnasiet. Denna könsskillnad syns även på de olika högstadierna. På Hagaskolan är 84 % av killarna och 60 % av tjejerna aktiva, på Mohedaskolan är motsvarande siffror 61 % och 46 % samt på Vislandaskolan, där det är mer jämnt mellan könen, är siffrorna 62 % för killarna och 60 % för tjejerna.

Alvesta kommun ligger något under riksnittet vid nationell jämförelse. För åldersgruppen 13–16 år är skillnaderna större än för åldersgruppen 16–19 år.

Hur ofta brukar du dricka starköl, starkcider, alkoläsk, vin eller sprit?

	Åk 7	Åk 8	Åk 9	Gymnasiet
Sällan eller aldrig	96 %	87 %	83 %	57 %
Någon eller några gånger i månaden	1 %	8 %	11 %	27 %
En gång i veckan	1 %	2 %	2 %	11 %
Flera gånger i veckan	0 %	1 %	2 %	3 %
I stort sett varje dag	2 %	2 %	2 %	2 %

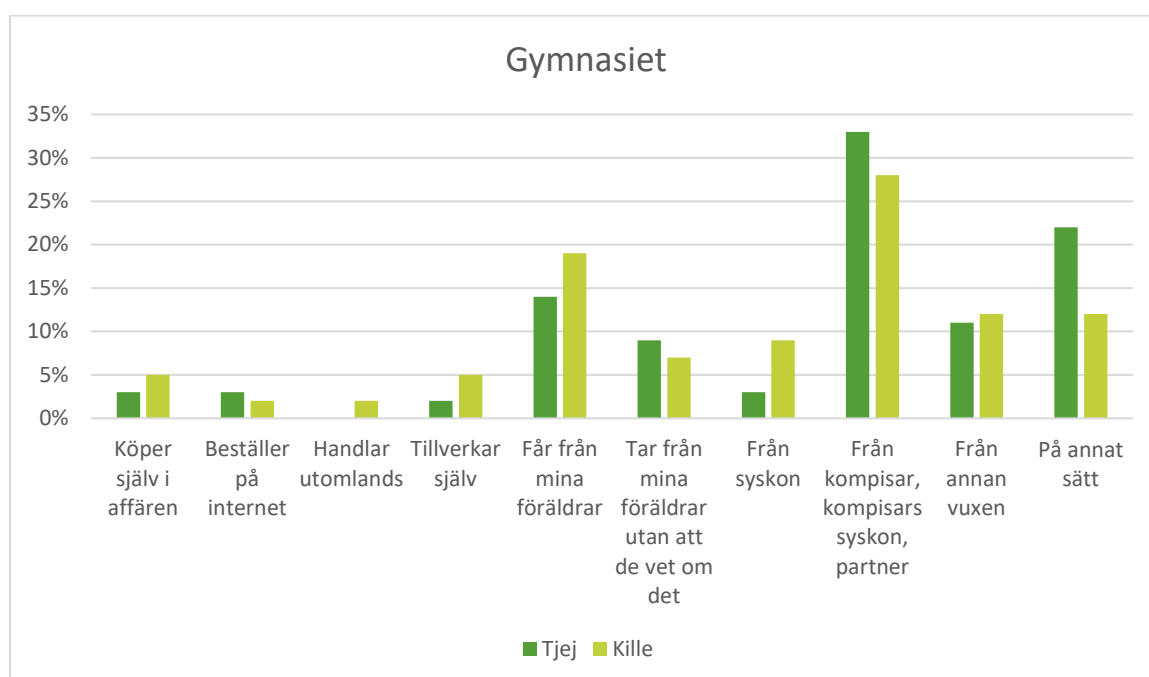
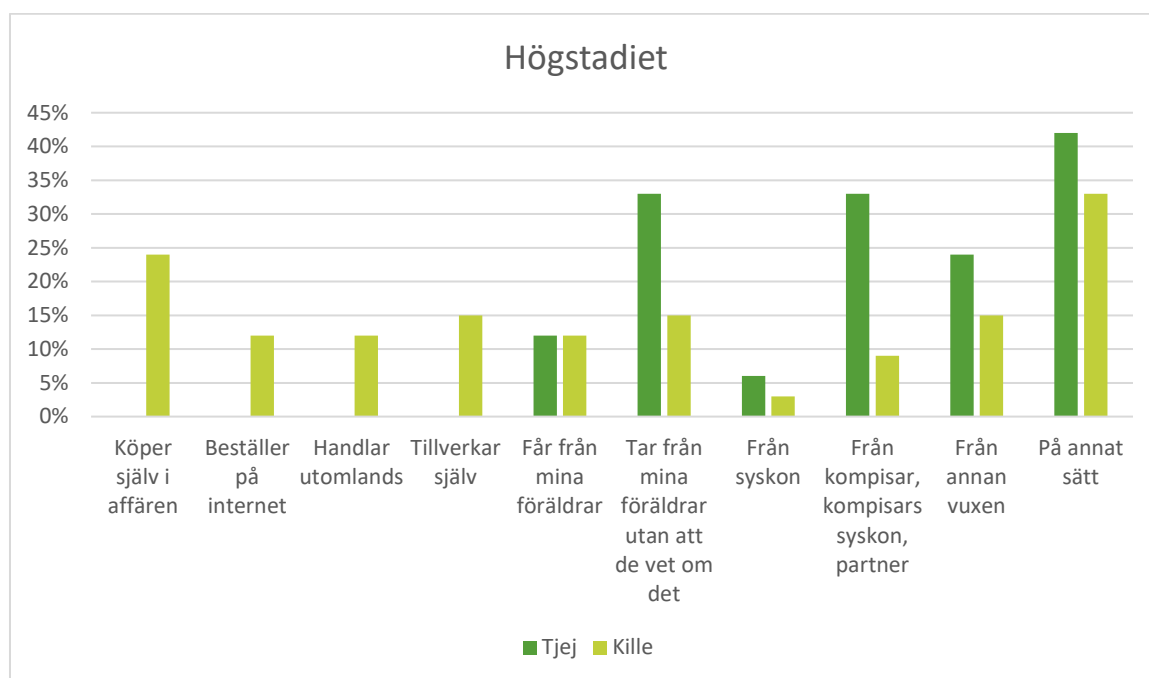
Av eleverna på högstadiet uppger 3 % att de dricker starkare alkohol i stort sett varje dag eller flera gånger i veckan. 95 % svarar att de dricker sällan/aldrig eller någon/några gånger i månaden. Andelen ligger på ungefär samma nivå i de olika årskurserna. Tittar vi på kön så svarar 5 % av killarna att de dricker alkohol i stort sett varje dag eller flera gånger i veckan jämfört med tjejernas 1 %.

Av eleverna på gymnasiet uppger 5 % att de dricker starkare alkohol i stort sett varje dag eller flera gånger i veckan. 84 % dricker sällan/aldrig eller någon/några gånger i månaden. Tittar vi på kön så svarar 5 % av killarna att de dricker alkohol i stort sett varje dag eller flera gånger i veckan jämfört med tjejernas 2 %.

Vid jämförelse nationellt är det något högre andel i Alvesta kommun som dricker flera gånger i veckan eller i stort sett varje dag. Detta gäller i båda åldersgrupperna (13–16 år: 3 % i Alvesta kommun jämfört med 1,7 % nationellt, 16–19 år: 5 % i Alvesta kommun jämfört med 2,7 % nationellt).

Hur får du oftast tag i alkohol?

Detta är en följdfråga med flervalsalternativ.

Arbete

Det är viktigt att ge unga möjlighet att komma in arbetslivet då det är en grundläggande förutsättning för egen försörjning och ett självständigt liv. Sommarjobb och extrajobb är för många ett första steg in på arbetsmarknaden och har betydelse för hur ungdomar lyckas etablera sig i arbetslivet.

Avsnittet *Arbete* berör frågor om unga och arbetsmarknaden. Enkäten visar att många ungdomar i Alvesta kommun har ett extrajobb eller har haft ett sommarjobb. Bland dem som inte har haft något jobb finns det en stor vilja att få ett. Etablerade kontakter är en betydande faktor för att få sommar- eller extrajobb, inte minst för dem på högstadiet där merparten har fått jobb genom någon i sin familj. Ungdomar med svag socioekonomisk bakgrund har generellt svårare att etablera sig på arbetsmarknaden. För dessa spelar kommunen en viktig roll i att erbjuda feriearbete.

Har du något extrajobb just nu?

	Högstadiet	Gymnasiet
Ja	15 %	31 %
Nej, men jag vill ha ett extrajobb	44 %	50 %
Nej, men jag vill inte ha något extrajobb	41 %	19 %

I Alvesta kommun har 15 % av högstadieeleverna ett extrajobb. Det är lite mer förekommande bland tjejer (17 %) än bland killar (13 %). Av de svarande har 44 % angett att de inte har något extrajobb men att de gärna skulle vilja ha ett. Av dem som inte har någon förvärvsarbetande förälder är det betydligt fler (63 %) som angett att de skulle vilja ha ett extrajobb jämfört med dem som har två förvärvsarbetande föräldrar (16 %). En större andel av dem som har ett extrajobb är födda i Sverige (17 %) jämfört med dem som är födda i ett annat land (7 %). Det är vanligare med extrajobb bland dem som går i åk 9 (19 %) jämfört med åk 7 och 8 där 12 % har svarat ja. En jämförelse mellan skolorna visar att flest elever på Mohedaskolan (23 %) har ett extrajobb. På Hagaskolan har 10 % ett extrajobb och på Vislandaskolan 17 %.

Det är dubbelt så vanligt på gymnasiet (31 %) som på högstadiet att ha ett extrajobb. Hälften av eleverna har uppgett att de inte har något men att de skulle vilja ha ett, medan ungefär en femtedel har svarat att de inte vill ha något extrajobb. Även nationellt sett har ungefär en tredjedel uppgett att de har ett extrajobb. Däremot är det en något större andel på gymnasiet i Alvesta kommun som inte har något extrajobb men som skulle vilja ha ett jämfört med nationella siffror (46 %).

Hade du ett sommarjobb i somras?

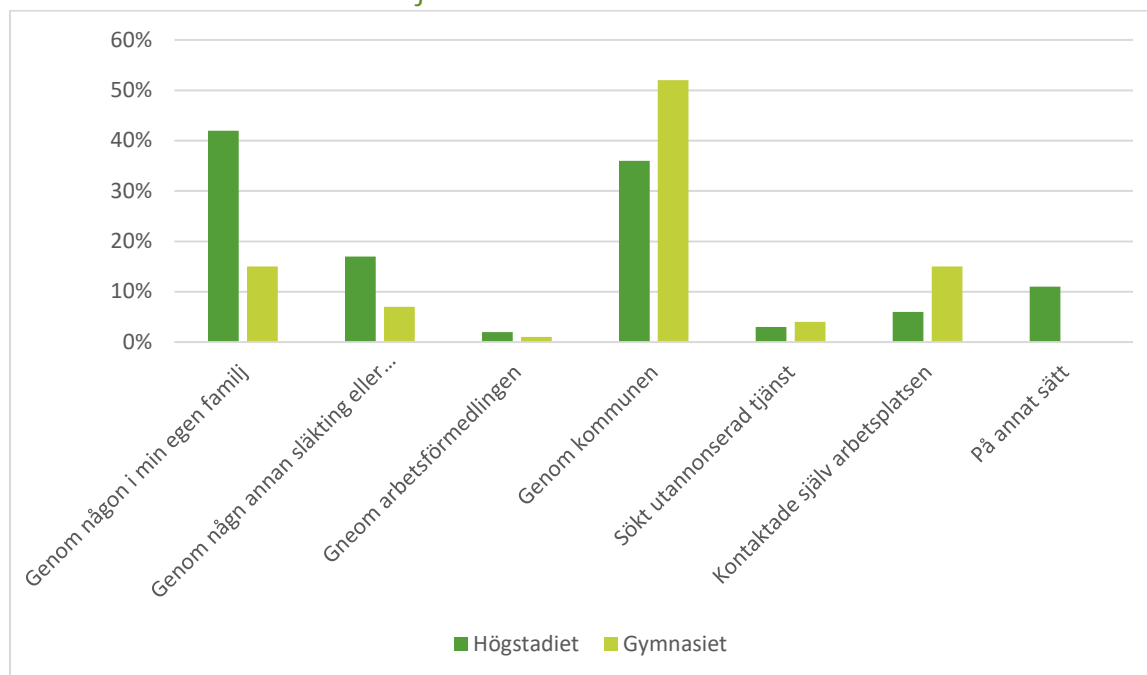
	Högstadiet	Gymnasiet
Ja	30 %	75 %
Nej, men jag sökte sommarjobb utan att lyckas	11 %	10 %
Nej, jag sökte inte något sommarjobb	59 %	15 %

På högstadiet har ungefär en tredjedel svarat att de hade ett sommarjobb i somras. Av dessa var 17 % tjejer och 13 % killar. På Mohedaskolan och Vislandaskolan hade 35 % ett sommarjobb medan motsvarande siffra på Hagaskolan är 26 %. Sett utifrån föräldrars sysselsättning är det betydligt vanligare att de som har två förvärvsarbetande föräldrar också hade ett sommarjobb (33 %) jämfört med dem som inte har någon förvärvsarbetande förälder (19 %). Det går också att se en skillnad på hur man har fått sitt jobb beroende på föräldrarnas sysselsättning. Bland dem som inte har någon förvärvsarbetande förälder är det allra vanligast (60 %) att man har fått jobb genom kommunen. Det är ingen i denna kategori som har fått jobb genom någon i familjen medan 47 % av dem med två förvärvsarbetande föräldrar har fått jobb den vägen.

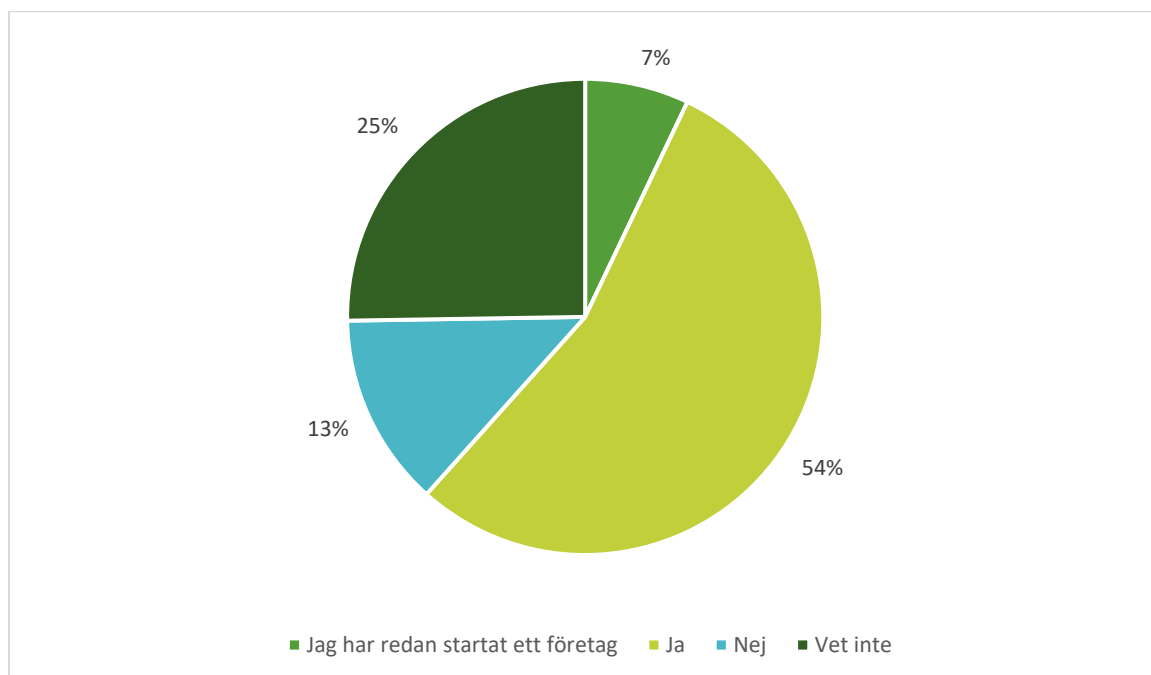
Av dem på högstadiet som hade ett sommarjobb är 33 % födda i Sverige och 18 % födda i ett annat land. Av dem som sökte sommarjobb men inte fick något var 9 % födda i Sverige och 22 % födda i ett annat land. För högstadieelever födda i Sverige fick de flesta (46 %) sitt jobb genom sin familj medan de flesta (55 %) av de utrikesfödda fick sitt sommarjobb genom kommunen.

Bland gymnasieelever i Alvesta kommun hade 75 % ett sommarjobb i somras. Det var fler killar (80 %) än tjejer (70 %) hade ett sommarjobb. En femtedel av de svarande sökte sommarjobb men fick inget. Sett utifrån kön var det fler tjejer (14 %) än killar (6 %) som sökte sommarjobb men inte fick något. Det allra vanligaste sättet att få sommarjobb för gymnasieungdomar är genom kommunen vilket är det samma även nationellt sett. Det är ingen skillnad mellan könen hur de har fått sina sommarjobb.

Hur fick du ditt sommarjobb?

Skulle du kunna tänka dig att starta eget företag i framtiden?

Frågan är endast ställd på gymnasiet. Där har 54 % svarat att de skulle kunna tänka sig att starta eget företag och 7 % har redan startat ett företag. Det är fler killar (62 %) än tjejer (47 %) som har svarat ja på frågan. Viljan att starta eget företag är ungefär lika stor bland gymnasieungdomar i Alvesta kommun som nationellt.

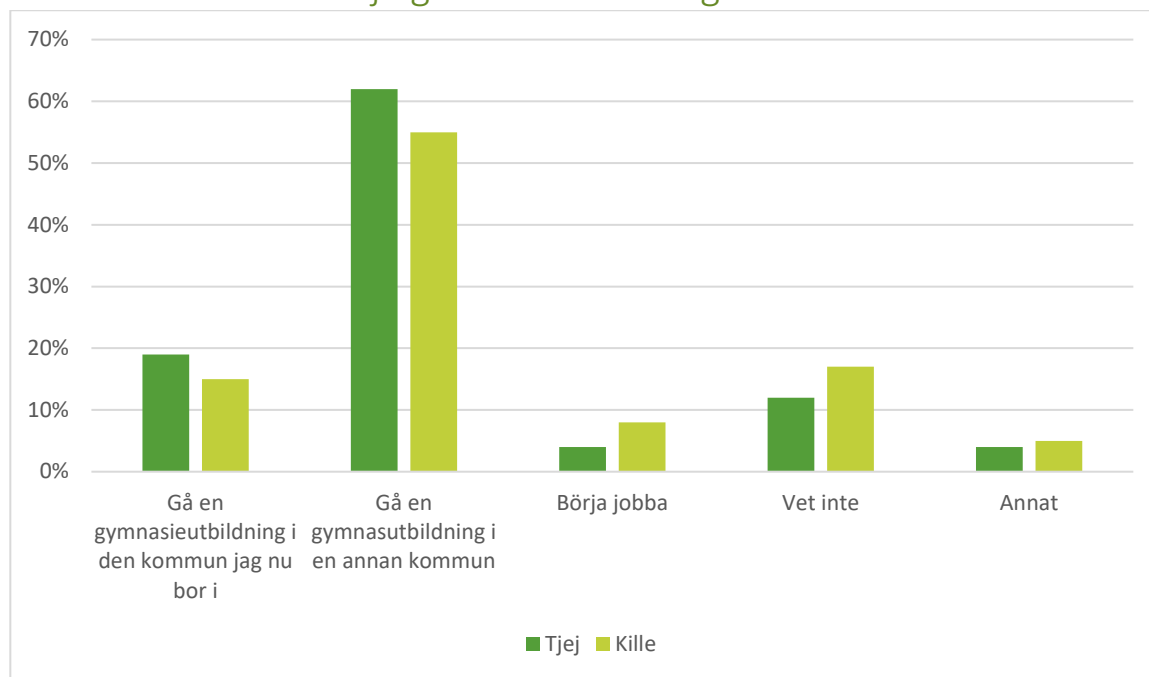
Framtid

Dagens ungdomar är generellt sett nöjda med sitt liv och ser ljus på sin framtid. Det finns dock skillnader mellan tjejer och killar när det gäller framtidssyn. Bland de yngre är det mindre vanligt att tjejer är nöjda med livet (Unga med attityd, MUCF, 2019). Ungdomsbarometern 2021 visar att gruppen ungdomar mellan 15 och 24 år generellt är mer optimistiska kring framtiden än var det var år 2019 och 2020.

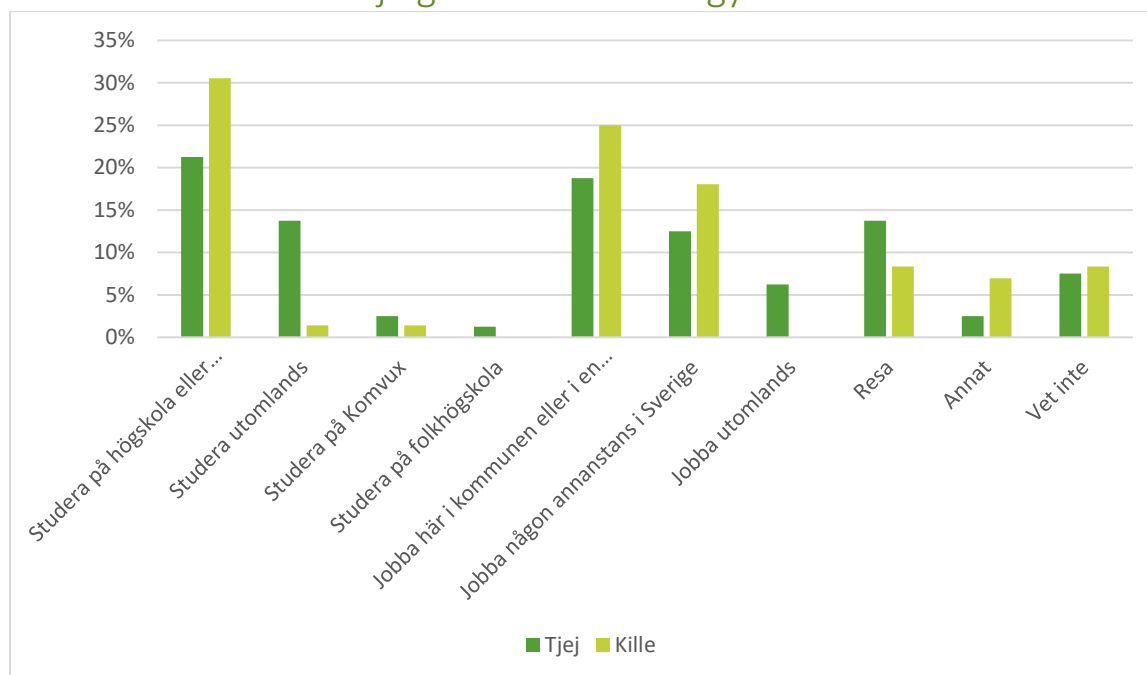
Avsnittet *Framtid* lyfter frågor som handlar om framtidssyn och framtidsplaner hos unga i Alvesta kommun. Resultatet visar att de allra flesta ser positivt på framtiden. Efter grundskolan vill de många gå en gymnasieutbildning och planerna direkt efter gymnasiet är antingen att studera vidare på högskola eller universitet eller att börja jobba. Det bästa med att bo i Alvesta kommun är familj, vänner och partner. På sikt tror dock majoriteten att de kommer flytta från kommunen. Främsta anledningarna till detta är fortsatta studier eller möjligheten till arbete.

Vad skulle du helst vilja göra direkt efter grundskolan?

En övervägande del av eleverna på högstadiet vill läsa vidare på en gymnasieutbildning i en annan kommun när de har gått ut grundskolan. Det är fler tjejer än killar som har svarat att de vill läsa vidare på gymnasiet antingen i Alvesta kommun eller i en annan kommun. Det är också fler av dem som inte är födda i Sverige (80 %) som vill läsa vidare på gymnasiet jämfört dem som är födda i Sverige (75 %). Fler killar än tjejer har svarat att de vill börja jobba eller att de inte vet vad de vill göra efter grundskolan. En majoritet i Alvesta kommun (59 %) har angett att de vill gå en gymnasieutbildning i en annan kommun vilket är högre jämfört med nationella siffror (41 %).

Vad skulle du helst vilja göra direkt efter gymnasiet?

En fjärdedel av gymnasieeleverna skulle helst vilja studera på högskola eller universitet i Sverige direkt efter gymnasiet. Sett utifrån kön har fler killar (31 %) än tjejer (21 %) svarat detta. Däremot är det fler tjejer (14%) än killar (1 %) som vill studera utomlands. Det näst vanligaste svaret på vad man skulle vilja göra direkt efter gymnasiet är att jobba. Detta svar är vanligare bland killar än bland tjejer.

När du tänker på hur det är att bo i din kommun, markera det eller de alternativ som du tycker är det bästa med att bo i din kommun.

Både elever på högstadiet och på gymnasiet har angett att familj, vänner samt kompisar, flickvän, pojkvän, partner är det bästa med att bo i Alvesta kommun. En annan viktig faktor för högstadieeleverna är fritidsintressen medan det för gymnasieeleverna är möjligheten till arbete. Även nationellt sett är dessa svar vanligast.

Hur skulle du beskriva Alvesta kommun som plats med tre ord?

Detta är en av Alvesta kommuns egna frågor. De tre vanligaste positiva orden som elever på högstadiet använt när de har beskrivit Alvesta kommun är *bra*, *tryggt*, *roligt*. De tre vanligaste negativa orden på högstadiet är *tråkigt*, *dåligt*, *läskigt*. Motsvarande ord för gymnasiet är *bra*, *lugnt*, *trevligt* och *tråkigt*, *trist*, *litet*.

Tror du att du kommer att flytta från kommunen där du bor?

På högstadiet tror 40 % att de kommer att flytta från kommunen som de bor i, det är fler tjejer (41 %) än killar (36 %) som har svarat detta. Fler av dem som är födda i Sverige (41 %) jämfört med dem som är födda i ett annat land (32 %) tänker att de kommer flytta från kommunen.

På gymnasiet tror 72 % av eleverna att de kommer flytta från Alvesta kommun. Fördelningen mellan könen på gymnasiet skiljer sig åt jämfört med högstadiet – fler killar (76 %) än tjejer (69 %) på gymnasiet har angett det som svar. Nationellt sett är det fler tjejer än killar som angett att de troligtvis kommer att flytta.

Arbete och fortsatta studier är de vanligaste anledningarna som anges till att flytta från kommunen både på högstadiet och på gymnasiet. Av dem som går på högstadiet är det vanligaste svaret bland tjejer (48 %) att de förmodligen kommer att flytta på grund av studier medan främst anledningen bland killar (57 %) är möjligheten till arbete. En jämförelse utifrån födelseland visar att fler bland högstadieelever födda i Sverige är tror att anledningen till att flytta är möjligheten till arbete medan de som är födda i ett annat land anger studier som främsta anledning.

Hur ser du på framtiden?

	Högstadiet	Gymnasiet
Mycket positivt	43 %	41 %
Ganska positivt	47 %	52 %
Ganska negativt	7 %	5 %
Mycket negativt	4 %	1 %

Majoriteten av eleverna både på högstadiet och gymnasiet ser ganska eller mycket positivt på framtiden. I båda åldersgrupperna uttrycker de flesta killar att de ser mycket positivt på framtiden medan de flesta tjejer ser ganska positivt på framtiden. Däremot anger hälften av de med annan könstillhörighet på högstadiet att framtidsutsikterna ser ganska eller mycket negativa ut.

Får du gifta dig med vem du vill?

	Högstadiet	Gymnasiet
Ja, jag får gifta mig med vem jag vill	79 %	82 %
Ja, men bara om personen har samma religiösa, etniska eller kulturella bakgrund som min familj	5 %	5 %
Ja, men bara om personen är av ett annat kön än mig	4 %	2 %
Nej	3 %	2 %
Vet inte	9 %	9 %

Majoriteten på högstadiet och på gymnasiet har svarat att de får gifta sig med vem de vill. En jämförelse utifrån födelseland visar att 83 % av de som är födda i Sverige får gifta sig med vem de vill. Motsvarande siffra för de som är födda utanför Sverige är 67 %. Det är även fler utlandsfödda elever som har svarat att de bara får gifta sig med en person som har samma religiösa, etniska eller kulturella bakgrund som sin familj samt att de endast får gifta sig med en person som har ett annat kön.

Barnkonventionen

Den 1 januari 2020 blev FN:s konventionen om barnets rättigheter svensk lag. Stat, regioner och kommuner ska säkerställa de rättigheter barnet har enligt konventionen. Även privata aktörer som utför tjänster åt staten som berör barn är skyldiga att följa konventionen.

Avsnittet *Barnkonventionen* är nytt för LUPP-enkäten 2021. Här ställs frågor om i vilken utsträckning unga har kunskap om konventionen samt hur bra kunskap de tror att vuxna har om den. Svaren visar att elever i Alvesta kommun har ganska lite kunskap om Barnkonventionen och vilka rättigheter den innebär. Däremot tror de flesta att vuxna har god kännedom om den.

Känner du till vilka rättigheter du har enligt barnkonventionen

	Högstadiet	Gymnasiet
Nej, jag vet inte alls vad barnkonventionen är för något.	32 %	29 %
Nej, jag känner inte till rättigheterna i barnkonventionen.	15 %	18 %
Ja, jag känner till rättigheterna i barnkonventionen – men vet inte vad de innebär för mig i praktiken.	29 %	26 %
Ja, jag känner till rättigheterna i barnkonventionen – och vet vad de kan innebära för mig i praktiken.	24 %	27 %

Nästan hälften av eleverna både på högstadiet och på gymnasiet vet inte vad barnkonventionen är för något eller känner inte till rättigheterna i den. Kunskapen om barnkonventionen, om de rättigheter som finns beskrivna i konventionen och om vad de kan innebära i praktiken är något högre bland tjejer än bland killar. Högstadiееlever som inte är födda i Sverige har sämre kunskap om rättigheterna i barnkonventionen och vad de innebär i praktiken än de som är födda i Sverige.

Tror du att vuxna i allmänhet känner till barnets rättigheter enligt barnkonventionen?

	Högstadiet	Gymnasiet
Nej, jag tror inte de flesta vuxna vet vad barnkonventionen är för något.	16 %	17 %
Nej, jag tror inte de flesta vuxna känner till barnets rättigheter i barnkonventionen.	13 %	19 %
Ja, jag tror de flesta vuxna känner till barnets rättigheter i barnkonventionen – men inte bryr sig så mycket om dem.	35 %	30 %
Ja, jag tror de flesta vuxna känner till barnets rättigheter i barnkonventionen – och försöker ta hänsyn till dem.	36 %	34 %

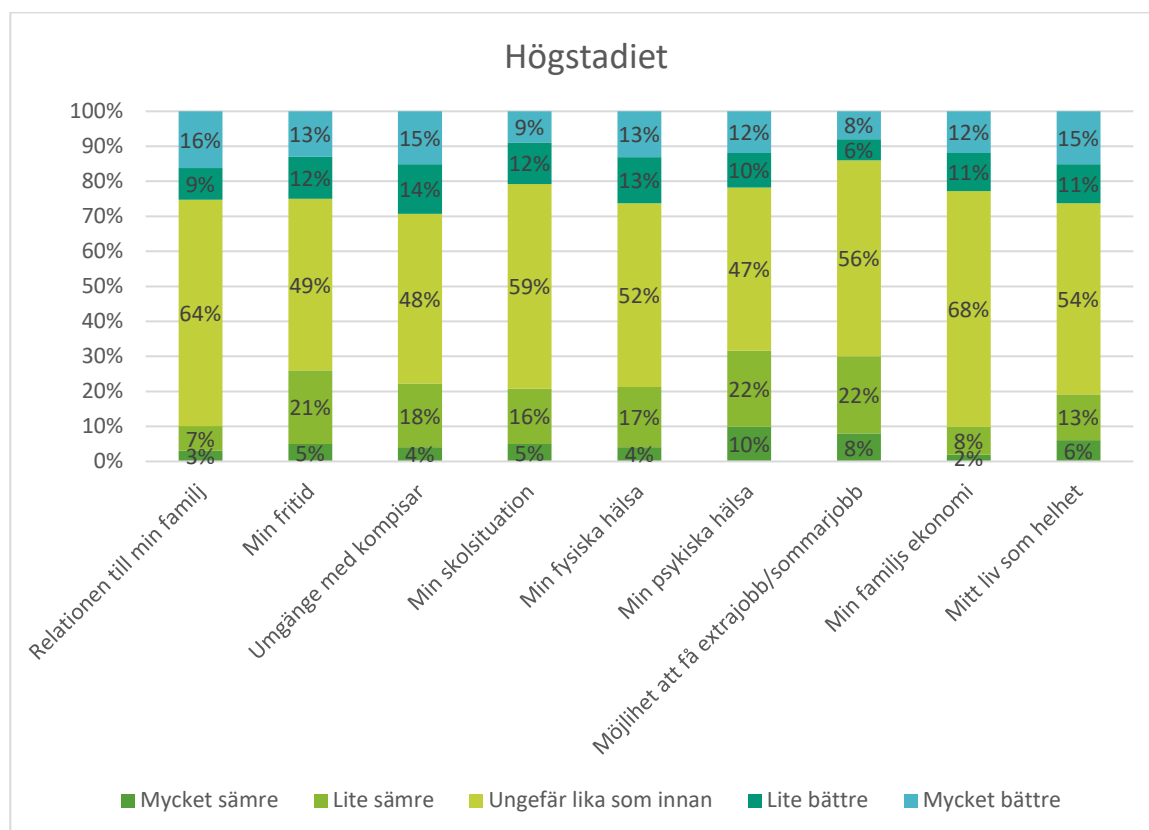
En majoritet på högstadiet och på gymnasiet tror att vuxna känner till barnets rättigheter i Barnkonventionen. Dock är det omkring en tredjedel som trots detta inte tror att vuxna bryr sig om dem. Tjejer tror i högre utsträckning än killar att vuxna har kännedom om Barnkonventionen.

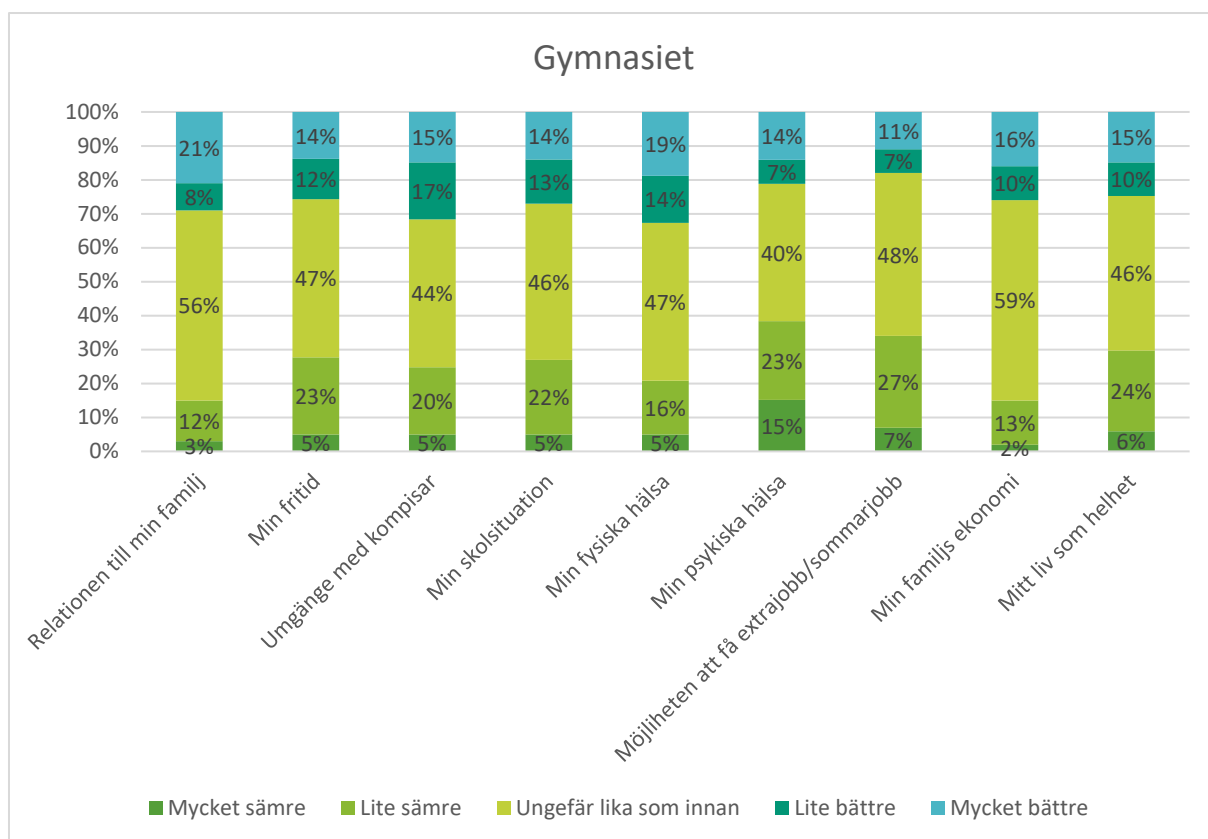
Coronapandemin

Coronapandemin har påverkat hela samhället och alla åldersgrupper på olika sätt och i olika utsträckning. Även om den allmänna hälsan generellt sjönk under pandemin (Folkhälsomyndigheten) har den medfört positiva effekter för unga som att många känner sig mindre stressade kring en rad olika saker som rör den närmaste framtiden, utbildning samt jobb. Dessutom är tron bland unga att möjligheterna att kunna påverka sitt liv i stort.

Avsnittet *Coronapandemin* innehåller en rad påståenden där man ska skatta huruvida tillvaron har påverkats av pandemin. Svaren pekar tydligt att på de allra flesta plan upplever unga i Alvesta kommun att tillvaron och livet som helhet är ungefär som innan pandemin. Det som främst har förändrats till det sämre i båda åldersgrupperna är den psykiska hälsan, möjligheten att få ett extrajobb eller sommarjobb samt fritiden. Relationen till familjen samt umgänge med kompisar uppges ha blivit bättre.

Om du tänker på hur det är nu och hur det var innan Coronapandemin började – På vilket sätt har ditt liv förändrats på grund av Coronapandemin?

På alla påståenden har en majoritet både på högstadiet och på gymnasiet svarat att situationen är ungefär som innan Coronapandemin.

Den psykiska hälsan är det som har försämrats mest för båda åldersgrupperna. På högstadiet upplever främst de med annan könstillhörighet (30 %) detta men även för tjejer har den psykiska hälsan blivit sämre än för killar. Även på gymnasiet upplever tjejer i större utsträckning försämrad psykisk hälsa. Killar på gymnasiet upplever å sin sida att den psykiska hälsan har förbättrats under pandemin.

Omkring en tredjedel i båda åldersgrupperna tror att möjligheterna att få ett extrajobb eller sommarjobb är sämre nu än innan pandemin. Tjejer är i högre utsträckning mer pessimistiska än killar.

När det gäller umgänge med kompisar uppger 29 % högstadiet och 32 % på gymnasiet att detta har förbättrats. Umgänget med kompisar har främst förbättrats för tjejer, det gäller i båda åldersgrupperna.

Både på högstadiet och på gymnasiet uppger elever att relationen till sin familj har förbättrats under pandemin. Det är framför allt tjejer som upplever att familjerelationen har blivit bättre.